

Εδρεύδερo

ΤΕΥΧΟΣ 70

ΒΗΜΑ

Εορταστικό
Ανθολόγιο

*Κατά Λουκά Ευαγγέλιο 2/11,
«...διότι σήμερα γεννήθη εις εσάς εν πόσει Δαβίδ σωτήρ,
όστις είναι Χριστός Κύριος»*

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018 • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2019

Ελεύθερο ΒΗΜΑ

Α' ΤΡΙΜΗΝΟ: ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
ΜΑΡΤΙΟΣ & ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2019

ΕΤΟΣ 18° • ΦΥΛΛΟ 70° • 0,50 €

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΩΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ 5, 104 39 ΑΘΗΝΑ

ΕΚΔΟΤΗΣ

σύμφωνα με τον νόμο:

Ιωάννης Γρίζος

Τηλ.: 210 7487771

E-mail: giannisgrizos@yahoo.com

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Τέρπος Πετροβατζής

Μάνος Δαμιανάκης

ΕΛΕΓΧΟΣ - ΔΙΟΡΘΩΣΗ:

Ιωάννης Γρίζος

Τηλ.: 210 7487771 - 6906 419098

giannisgrizos@yahoo.com

Παπαδιαμαντοπούλου 168

T.K. 15773, Ζωγράφου

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ - ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ:

Ρεβέκκα Ραφτοπούλου

Σοφία Ραφτοπούλου

Τηλ.: 6978 717506

ΕΚΤΥΠΩΣΗ:

VOLCANO, ΠΑΝ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

Μικράς Ασίας 76, Γουδή

Τηλ.: 210 7708375, Fax: 210 7487280

E-mail: volcano1@otenet.gr

www.volcanograph.gr

Το «ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ»

κυκλοφορεί στις αρχές

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΙΟΥΛΙΟΥ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Αποστέλλεται ΔΩΡΕΑΝ σε όποιον
το ζητήσει με επιστολή του.

Συντηρείται με αυτοπροαίρετες
εισφορές των αναγνωστών του.

Τραπεζικός Λογαριασμός

για αυτοπροαίρετες εισφορές

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ: 6597104860123

IBAN: GR 8801715970006597104860123

(απαραίτητη σημείωση:

«ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ»)

Εξώφυλλο: πίνακας Νικ. Λύτρα
«Κάλαντα»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η μοναδική λύση

«Ότι είδον οι οφθαλμοί μου το σωτήριόν σου,
ο ποιήμασας κατά πρόσωπον πάντων των βλαών»,
(Λουκάς 2/31)

Θάνος Καρμπόνης2-3

Το Άστρο των Χριστουγέννων η πιθανή αστρονομική ερμηνεία του

Αντώνης Δ. Περιάλης4-5-6

Χριστούγεννα 2018

Ποίημα του «Λυχνιοφόρου»7

Το αμπέλι και τα κλαδιά

Ρεξ Ουέντελ, από τα Αγγλικά διασκευή Κ.Κ.8-9

«Εγώ ειμί ο ων», (Εξοδος 3/14)

Δρ Κ. Μεταλληνός

(Επιμέλεια, δομή ύλης: Σ.Ι.Π.).....9

Στ' ακνάρια της αληθινής ευτυχίας

«Μακάριος ο άνθρωπος, όστις...», (Ψαλ. Α)

Θάνος Καρμπόνης10-11

«Ο Δαβίδ, όμως, δυναμώθηκε στον Κύριο τον Θεό του», (Α' Σαμ. 30/6)

Γιάννης Πασπαλλής12-13

Trees / Δέντρα (ποίημα)

Τζόις Κίλμερ (Μετάφραση:

Γιούλικα Κωτσοβόλου - Masry).....13

Οι Άγιες Γραφές, ένα Θείο Βιβλίο

Δρ. Κ. Μεταλληνός

(Κατάταξη ύλης μεταγλώττιση,

παρουσίαση: Σ.Ι.Π.).....14

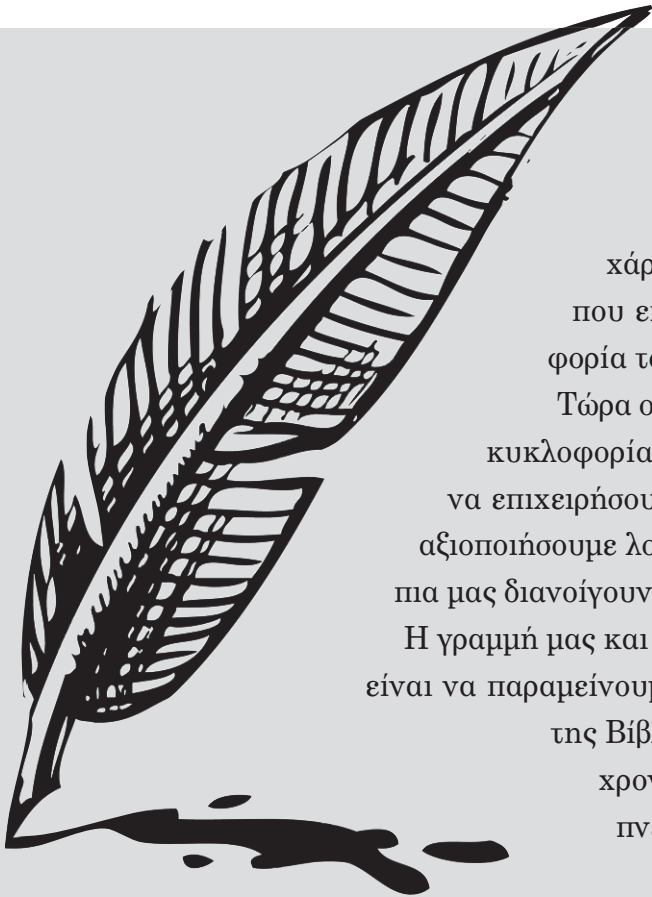
Θρησκευτική Πίστη και Καθοδήγηση

Πέτρος Η. Γιαννακάκος14-15

Παραμονή Χριστουγέννων 1943

Απ' το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ

Ιωάννης Γρίζος16

Αγαπητοί φίλοι,

Όπως βλέπετε, κρατάτε στα χέρια σας μια ευχάριστη έκπληξη. Είναι το ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ, που είχε σιωπήσει, καθώς η έκδοση και η κυκλοφορία του είχε πάψει από τα τέλη του 2011.

Τώρα ορθώνεται ενώπιον μας η ευκαιρία της επανακυκλοφορίας του. Διάφορα εμπόδια που μας απέτρεψαν να επιχειρήσουμε κάτι τέτοιο νωρίτερα, έχουν εκλείψει. Θα αξιοποιήσουμε λοιπόν όλες τις προϋποθέσεις που απρόσκοπτα μας διανοίγουν το δρόμο και θα προχωρήσουμε.

Η γραμμή μας και η προσήλωσή μας, όπως θα διαπιστώσετε, θα είναι να παραμείνουμε αμετακίνητοι στο γράμμα και στο πνεύμα της Βίβλου. Σε κάθε περίπτωση το περιοδικό ταυτόχρονα θα αντανακλά την ανεξίτηλη ιστορική πνευματική μας ταυτότητα.

Όλοι οι συνεργάτες, μεγαλύτεροι και νεότεροι στην ηλικία, επίμονα θα στοχεύσουμε την αξιοποίηση όλων των ευκαιριών και του χρόνου που κυλάει ραγδαία και ανεπίστρεπτα, προκειμένου να εκθέσουμε και να αναδείξουμε τις Βιβλικές αλήθειες.

Σ' αυτή την προσπάθεια ζητάμε τη συμπαράσταση και στήριξή σας.

Έστω ο Θεός βοηθός μας.

**Με εκτίμηση,
Ιωάννης Γρίζος**

Υ.Γ.: Με την επανακυκλοφορία του περιοδικού σε περίοδο Χριστουγέννων (2018), παρακάμψαμε το αυστηρό χρονικό πλαίσιο του πρώτου τριμήνου του 2019, συνθέτοντας κατ' ουσία μια ποικίλη εορταστική ανθολογία, καθώς κρίναμε κάτι τέτοιο απαραίτητο.

Ελεύθερο
ΒΗΜΑ

Η μοναδική λύση

Ερχονται και πάλι Χριστούγεννα! Και όλα τα γεγονότα καταφθάνουν από κάθε γωνιά της υδρογειού σαν ταχυδρομικά δέματα παγιδευμένα με θλίψη και θάνατο. Πώς αλλιώς να κατανοήσει κανείς τα όσα συμβαίνουν στον κόσμο;

Να, εδώ, ένας νέος, στο άνθος της ηλικίας του και της φυσικής του ρώμης, «κείται ασάλευτος στο κρύο τοιμένο κάποιας στοάς ή στο βρώμικο δάπεδο κάποιων δημοσίων αποχωρητηρίων σαν άθλιο κουρέλι, νικημένος από τις λάγνες υποσχέσεις του λευκού θανάτου. Η τελευταία σύριγγα πεσμένη πλάγι του, υπέγραψε το ποιοποιητικό της τελευταίας πράξης της ζωής του».

Χριστούγεννα! Και σε μια κοινωνία που η ηθική φθορά των ιθυνόντων της κάνει ανενδοίαστο κανόνα ζωής και νόμο την αμαρτία, οι αφροί της ηθικής ρύπανσης και σήψης κατακλύζουν, πέρα ως πέρα, τη φαινομενικά λαμπερή όψη της επιφάνειάς της. Δεν χρειάστηκε πολύ. Το πέρασμα και μόνο ενός, που στα χέρια του κρατούσε τις αργυρές λόγχες της φθοράς για να δειχτεί σε πόσο βάθος και ποια έκταση η σήψη είχε προχωρήσει.

Χριστούγεννα! Και η γη αναποδογυρίζει τους κατοίκους της, θάβει πολιτείες και πολιτισμούς, αφανίζει κάθε ίχνος ζωής.

Εκατοντάδες χιλιάδες οι νεκροί. Μαζί τους λεβεντόκορμοι νέοι, χαριτωμένες κοπελιές, αμετανόητοι γέροι, χαρούμενα παιδιά, και αθώα τρυφερά βρέφη.

Τα σωστικά συνεργεία νικημένα από τις σκληρές συνθήκες και την απογοήτευση αποσύρονται ένα ένα. Δεν υπάρχουν επιζώντες κάτω από τις ισοπεδωμένες πολιτείες και χωριά, θα πουν. Αλλά τι κι αν υπάρχουν; Μήπως η ζωή είναι προτιμότερη από το θάνατο;

Χριστούγεννα! Κι η θάλασσα σωστό υδάτινο κήτος καταπίνει αχόρταγα ναυάγια και ναυαγούς. Ερέβινη αγκαλιά θανάτου τα κύματά της αφανίζουν ό,τι μπροστά τους βρουν. Η θάλασσα συναγωνίζεται τον αέρα, και ο αέρας τη θάλασσα και την ξηρά στην καταστροφική τους μανία. Και κανείς δεν μπορεί να πει ποιο από τα τρία αυτά στοιχεία έχει την προτεραιότητα. Τα αεροπορικά, τα τροχαία, τα ναυάγια, οι καρδιοπάθειες, οι καρκίνοι, τα εγκεφαλικά, το Έπζ, τα φρενοκομεία, τα νοσοκομεία, τα διαφθορέα, οι έμποροι του θανάτου, η βία, τα νεκροταφεία. Ω! τι ζωή! Δίκιο είχε όποιος την ονομάτισε ζωντανό θάνατο παρά ζωή!

Και όμως **Χριστούγεννα!** Και όμως η γιορτή που κάνει την ανθρώπινη ψυχή να σκιρτά ως τα μύχια βάθη της ύπαρξής της. Και όμως, φάτνη. Μάγοι, δώρα και λευκά αγγελούδια. Και όμως, το χαμόγελο του βρέφους στη Βηθλεέμ, που μοιάζει με νεογέννητο ήλιο που σκάει μέσα από χαραμάδες νύχτιων σφονδύλων αδιαπέραστου σκοταδιού. Είναι η υπόσχεση της ζωής! Εκείνο το «με τέτοιον τρόπο αγάπησε ο Θεός τον κόσμο, ώστε τον Υιό Του έδωσε τον Μονογενή για να μη χαθεί όποιος πιστεύει σ' Αυτόν αλλά να έχει ζωή αιώνια» (Ιωάν. 3/16).

Πώς όμως αυτά να συμβιβαστούν; Από δω το φως της ζωής, από κει το σκοτάδι του θανάτου. Από δω η κοπαστική και υπομονετική οικοδόμηση της χαράς και της ελπίδας, από κει η

βίαση, η αναπάντεχη, η ολοκληρωτική μανία της καταστροφής. Ποιος, τάχα, φταίει, και πού είναι η λύση σε τούτο το μπερδεμένο κουβάρι της ζωής; Να πεις φταίει ο Θεός... Μην το πεις! Βλασφημία!

Ναι, αλλά στον προφήτη Αμώς (3/6), λέει «μπορεί να γίνει συμφορά στην πόλη και ο Κύριος να μη έκαμε αυτή».

Τότε... Είχε δίκιο ο Ιώβ σαν έλεγε «μήπως με το πλήθος της δυνάμεώς Του θα διαμάχεται εναντίον μου;...Θά θελα να ήξευρα πού να Τον βρω, θα πήγα να ως το θρόνο Του, θα γιόμιζα το στόμα μου με αποδείξεις... με...».

Αλλ' όμως, γιατί ως το θρόνο Του; Ο λόγος Του δεν είναι πιο κοντά μας;

Αναλογιέμαι τον Κήπο της Εδέμ. Γιατί στο μέσον όλων των θελγέτρων του Παραδείσου έβαλε το δένδρο της ζωής; Δεν είναι αυτό η ζωή, που απ' αρχής είναι ο απώτερος σκοπός των σχεδίων Του για τον άνθρωπο και ο θάνατος παρείσακτος μπίκε σαν συνέπεια της αποκοπής του από τον Θεό;

Γιατί έκανε τον άνθρωπο κατ' εικόνα και ομοίωσή Του; Δεν είναι αυτό το σχέδιο Του για τον άνθρωπο; Γιατί, αφού ο άνθρωπος αποκόπηκε και απομακρύνθηκε και γίνθηκε εχθρός του Θεού, δεν τον αφάνισε πάραυτα ώστε να φτιάξει στη θέση του ένα άλλο πλάσμα υπάκουο σ' Αυτόν; Γιατί αυτός ο πονοκέφαλος της σωτηρίας; Η σοφία Του διάβηκε ένα δύσκολο, τραχύ και ανηφορικό δρόμο για να προετοιμάσει τη Σωτηρία, επανρθώνοντας την καταστροφή που η αμαρτία σε μία μόνο στιγμή έφερε. Υπέφερε τον άνθρωπο και τα καμώματά του. Τον άνθρωπο, στον οποίο έστειλε να του μιλήσουν Πατριάρχες, Νομοθέτες και Προφύτες.

Σηκωνόταν, όπως χαρακτηριστικά λέει στο Λόγο Του, κάθε μέρα και άπλωνε τα χέρια Του σε ένα πλάσμα που διαρκώς απειθούσε και αντέλεγε. Φυσικά, έφερε και τις φοβερές Του κρίσεις, όπως ο Κατακλυσμός του Νώε, η φωτιά στα Σόδομα και Γόμορρα και τόσα άλλα, δείγματα της δικαιοσύνης Του, που μαζί με την αγάπη Του απαρτίζουν την αδιαμφισβήτητη τελειότητα Του. Τελικά, έστειλε τον Υιό.

Είναι λίγο ότι Αυτός, που οι Ουρανοί δεν Τον χωρούσαν, ο «εν μορφή Θεού υπάκων», δεν κινήθηκε, ισοπεδώνοντας κάθε διαφορά Του με τον Πατέρα, να αρπάξει αυτό που ήταν και ο Θεός Πατέρας του ανεγνώριζε, το «ίσα Θεώ», αλλά κένωσε τον Εαυτό Του και ήρθε να γεννηθεί κάτω από τις απάνθρωπες συνθήκες της Φάτνης της Βηθλεέμ;

Είναι λίγο ότι έπειτα από μια ζωή δικαιοσύνης, ευάρεστη στον Θεό, Τον ανέβασε στο ξύλο του Γολγοθά για να αντικαταστήσει τον ένοχο, ρίχνοντας επάνω Του και όχι επάνω στον αμαρτωλό, τους φοβερούς κεραυνούς της δικής Του θείκης κρίσης;

Είναι λίγο που, σαν γίνεκε η μοναδική και αναντικατάστατη πληρωμή του ηθικού χρέους τού ανθρώπου, Τον ανέστησε, αλλά και μέσα στις ανεξχνιάστες διαστάσεις των σχεδίων Του, όχι μόνο δικαίωσε τον άνθρωπο, αλλά τον αγίασε και τον εδόξασε, ντύνοντάς τον με τη δόξα του Υιού Του;

«Ότι είδον οι οφθαλμοί μου το σωτήριόν σου, ο πτοίμασας κατά πρόσωπον πάντων των λαών»

ΛΟΥΚ. 2/31

Είναι λίγο ότι για δύο χιλιάδες χρόνια τώρα στέλνει το ευαγγέλιο Του στη γη και κάνει έκκληση στον αποστάτη άνθρωπο λέγοντας: «Να, το φαγητό μου ετοίμασα, τους ταύρους μου και τα θρεφτάρια μου, τα έχω σφαγμένα, και όλα τα 'χω έτοιμα, ελάτε στους γάμους», και αυτός αρνείται;

Είναι λίγο ότι άναψε με το ευαγγέλιο Του μεγάλο Φως πάνω στη γη και σαρώνει την οικία επιμελώς για να ανασύρει τον αμαρτωλό, σαν τη χαμένη δραχμή της παραβολής, από την κάθε χαραμάδα του κακού όπου κύλησε και να τον φέρει στη θερμή, φιλόξενη και γεμάτη αγάπη παλάμη του χεριού Του;

Καθώς και ο ευσεβής εκείνος γέροντας ο Συμεών ανέκραξε αναγνωρίζοντας στο βρέφος Ιησού, το ανεκδιήγητο δώρο του Θεού, ο Θεός ετοίμασε το «Σωτήριό Του» κατά πρόσωπο όλων των λαών της γης. Φως για να ανοίξει τα μάτια των Εθνικών που είχαν βυθιστεί στο σκοτάδι της άγνοιας και της δαμονικής ειδωλολατρίας, και δόξα για το λαό στον οποίο είχαν δοθεί οι υποσχέσεις, το λαό Ισραήλ.

Αλλά ούτε ο Ισραήλ ούτε τα έθνη θέλπουν να δεχθούν. Γι' αυτό, όπως λέει ο Ιερεμίας, «λιοντάρι από το δάσος θα τους φονεύσει, λύκος από την έρημο θα τους εξολοθρεύσει, πάρδαλη θα κατασκοπεύσει τις πόλεις τους και θα κατασπαράξει» (5/6). Τα στοιχεία της Φύσης θα συνωμοτήσουν εναντίον τους. Η γη θα απορρίψει ανελέητα τους κατοίκους της. Οι άνθρωποι θα γίνουν από μόνοι τους θεριά, που θα εξοντώσουν και θα εξοντωθούν.

Χριστούγεννα! Και τα γεγονότα μάς καταφθάνουν σαν ταχυδρομικά δέματα παγιδευμένα με θάνατο και καταστροφή.

Τι, τάχα, ο κόσμος περιμένει; Κάποια αλλαγή, που θα φέρει αλλαγή; Αλλά, δύο χιλιάδες χρόνια τώρα, μάλιστα, από την αρχή της ανθρώπινης ιστορίας, ο άνθρωπος μετά τη φοβερή του αποκοπή από τον Θεό, έζησε με την ελπίδα ότι θα βρεθεί η λύση των προβλημάτων και των αναγκών της ζωής. Και λύση δεν βρέθηκε, γιατί δεν υπάρχει. Η μοναδική λύση είναι η επιστροφή του ανθρώπου στον Θεό. Η συνδιαλλαγή του με τον Θεό. Και αυτή με κανένα άλλο τρόπο δεν μπορεί να γίνει παρά μέσω Εκείνου που ο Θεός αγίασε και έστειλε στον κόσμο. «Γιατί, ούτε όνομα άλλο κάτω από τον Ουρανό έχει δοθεί μεταξύ των ανθρώπων, με το οποίο πρέπει να σωθούμε», παρά το Όνομα Ιησούς Χριστός (Πράξ. 4/12). Στα χέρια Του είναι η νίκη και η λύση. Αυτός μάλιστα είναι η Μοναδική Λύση για όλες τις ανάγκες του ανθρώπου. Σε μια θαυμαστή όραση (Αποκ., κεφ. 5), στην οποία ο Ιωάννης βλέπει τον Ουρανό ανοιχτό και ολόκληρο το σύμπαν συγκεντρωμένο γύρω από το άλυτο πρόβλημα του ανθρώπου, που το αντιπροσωπεύει το σφραγισμένο βιβλίο, ο Ιωάννης κλαίει πικρά γιατί κανείς δεν βρισκόταν να ανοίξει το βιβλίο και να λύσει τις σφραγίδες του, με άλλα λόγια να δώσει μία αποτελεσματική λύση στην ανάγκη του ανθρώπου. Ακούει, όμως, φωνή ουράνιου όντος να του λέει: «Μη κλαις! Νίκησε ο λέων, από τη φυλή Ιούδα, η ρίζα Δαυίδ. Και σαν στράφηκε να δει, είδε στο μέσον του θρόνου του Θεού ένα Αρνί, σαν σφαγμένο, με κέρατα εφτά και οφθαλμούς εφτά». Είναι Αυτός ο Υιός

του Θεού, Κύριος Ιησούς Χριστός, με τα σημάδια της θυσίας Του, στην πληρότητα της δύναμής Του και της πνευματικότητας Του. Αυτός νίκησε και όλες οι λύσεις είναι στα δικά Του χέρια.

Χριστούγεννα! Και ενώ τα γεγονότα απειλητικά μας κυκλώνουν, ας πάμε ως τη Βηθλεέμ και ας δούμε το πράγμα τούτο, το γεγονός το οποίο ο Θεός μάς φανερώνει.

Όσοι πήγαν, είτε ποιμένες ήσαν αυτοί είτε μάγοι είτε ταπεινοί είτε σοφοί είτε μικροί είτε μεγάλοι βρήκαν τη λύση, τη Μοναδική Λύση στο πρόσωπο του Λυτρωτή. «Γύρισαν», λέει η Αγία Γραφή, «δοξάζοντας και αινούντες τον Θεό για όλα όσα άκουσαν και είδαν, σύμφωνα μ' αυτά που τους λαλήθηκαν από τον Θεό» (Λουκ. 2/20).

Θα θέλαμε, τάχα, και μεις ειλικρινά, να πάμε, ν' ακούσουμε και να δούμε όσα ο Θεός έχει να μας πει;

Θάνος Καρμπόνης

Χτύπα, καμπάνα, δυνατά

*Χτύπα, καμπάνα, δυνατά, σου ουρανού τα πηλάτη
Ήχε, πέτα στα σύννεφα, στο φως που τρεμοσβήνει.
Πεθαίνει, ο χρόνος, χάνεται μες στις νυχτιάς τα σκόπη
Χτύπα, καμπάνα, τώρα που στερνή πνοή αφήνει.*

*Χτύπα, γι' αυτόν που τέλειωσε,
μα και γι' αυτόν που θά 'ρθει*

*Χτύπα, καμπάνα, με χαρά, κι ο ήχος σου στο χιόνι
Διώχνει το χρόνο τον παισιό, που χάνεται στα βάθη,
Χαρμόσυνα καμπάνισε. στον νέο που σιμώνει.*

*Χτύπα να διώξεις τον καημό, που το μυαλό σκοπίζει,
Για όσους δεν είναι πια εδώ, κι όσους έχουμε χάσει
Χτύπα και γκρέμισε με μιας φτωχών και τηλούσιων έχθρες
Χτύπα κι ας ξαναγεννηθεί η ανθρωπιά στην πηλάση.*

*Χτύπα να διώξεις το κακό, το φθόνο και τη ζήλεια
Και την ψυχρότητα αυτών που πίστη πια δεν έχουν.
Διώξε με το τραγούδι σου τους πένθιμους μου στίχους
Και στη χαρά προσκάλεσε να 'ρθουν να τραγουδήσουν.*

*Χτύπα και διώξε από παντού τα ίχνη κάθε αρρώστιας
Χτύπα και σκόρπισε μακριά τον πόθο για τα πηλούτη
Χτύπα κι οι πόλεμοι με μιας θα σβήσουν απ' το χάρτι
Χτύπα, η ειρήνη ν' απηλωθεί στην οικουμένη ειούτη.*

*Χτύπησε και προσκάλεσε τον άντρα το γενναίο,
Το μεγαλόψυχο να 'ρθει σιμά και να γιορτάσει
Χτύπα, και με τον ήχο σου φώτισε τα σκοτάδια
Του Χριστού η γέννηση λαμπρή θα καταφιτάσει.*

ALFRED, LORD TENNYSON
In Memoriam (Εις μνήμην)

Το Άστρο των Χρι

Το ανθρώπινο πνεύμα μέσα στους αιώνες αναζητά την αιτία των πραγμάτων. Κάποτε πίστευαν (μέχρι και τον 19ο αιώνα) ότι σε κάθε ερώτημα μπορούμε να δώσουμε μια απάντηση. Νόμιζαν ότι ήταν απλά θέμα χρόνου. Καθώς προχωρά η επιστήμη κάποτε θα μπορούσε να το απαντήσει. Σήμερα αποδεικνύεται ότι μια τέτοια σκέψη είναι ένα ευχάριστο αλλά απραγματοποίητο όνειρο. Η εμπειρία μας από τη μοντέρνα φυσική³ μάς έπεισε ότι υπάρχει όριο στη γνώση. Όμως παρόλο που ξέρουμε ότι δεν μπορούμε να δώσουμε ερμηνεία σε όλα, κάτι μας σπρώχνει να μπούμε πιο βαθιά στα μυστήρια της Φύσης.

Είναι όμως επιτρεπτό να αναζητούμε ερμηνείες σε θέματα πίστης; Ο μεσαιώνας με απόλυτη σιγουριά και επισείοντας την ποινή του θανάτου είπε όχι. Χιλιάδες πέθαναν στη φωτιά γιατί έσκαψαν στη γνώση, σε περιοχές που ήταν κοντά στο Δόγμα.

Δέσμοι η ανθρώπινη σκέψη στο αλάτητο θρησκευτικό δόγμα, μπορούσε να κινηθεί μόνο σε προκαθορισμένα πλαίσια.

Τι θα συνέβαινε αν κάποιος προσπαθούσε να δώσει μια ερμηνεία στο άστρο των Χριστουγέννων;

Καλύτερα ας μη σκεφτούμε την απάντηση. Όμως και σήμερα υπάρχει η άποψη: «Μην ψάχνεις στην περιοχή των ενεργειών του Θεού για φυσικές ερμηνείες, γιατί αυτά που ο Θεός πραγματοποιεί είναι έξω από τη φύση, υπερφυσικά». Το πρόβλημα βέβαια, το τι είναι φυσικό και τι είναι υπερφυσικό, πάντα υπάρχει. Αλλά το σοβαρότερο στην άποψη αυτή είναι η δέσμευση που γίνεται στον Θεό να μη χρησιμοποιήσει τη φύση. Πιστεύουμε ακριβώς το αντίθετο. Ο Θεός χρησιμοποιεί τη φύση για τους σκοπούς Του, όταν το θελήσει. Απόψεις πέρα από αυτή είναι απλώς συναισθηματικές.

Άρα μπορούμε να αναζητήσουμε σε επεμβάσεις του Θεού φυσικές λύσεις. Δεν σημαίνει βέβαια ότι θα τις βρούμε οπωσδήποτε, ούτε ότι και η ερμηνεία θα 'ναι απόλυτη. Έχουμε όμως το δικαίωμα της έρευνας, μόνο που τα βήματά μας πρέπει να 'ναι γεμάτα σεβασμό και τα συμπεράσματά μας ποτέ απόλυτα. Με αυτό το σκεπτικό επιχειρούμε λίγες σκέψεις για το άστρο των Χριστουγέννων.

Το θέμα δεν το εξαντλούμε, απλά θίγουμε ένα μέρος με την προοπτική να συνεχίσουμε και με άλλες απόψεις. Το κέρδος: Η Βίβλος δεν περιγράφει παραμύθια για μάγους και μαγικά άστρα, αλλά ιστορικές και μερικές φορές επιστημονικές πραγματικότητες.

Ας δούμε την Ευαγγελική αφήγηση:

Μαθ. 2/1 - 12 1 ΚΑΙ όταν ο Ιησούς γεννήθηκε στη Βηθλεέμ της Ιουδαίας, κατά τις ημέρες τού βασιλιά Ηρώδη,

Από τον Αντώνη Δ. Περιάλη²

ξάφνου, ήρθαν στα Ιεροσόλυμα μερικοί μάγοι από ανατολής, λέγοντας: 2 Πού είναι αυτός που γεννήθηκε, ο βασιλιάς των Ιουδαίων; Επειδή, είδαμε το αστέρι του στην ανατολή, και ήρθαμε για να τον προσκυνήσουμε. 3 Και καθώς ο βασιλιάς Ηρώδης το άκουσε, τaráχτηκε, και μαζί του οβλόκληρη η Ιερουσαλήμ, 4 και αφού συγκέντρωσε όλους τούς αρχιερείς και τούς γραμματείς τού λαού, ρωτούσε να μάθει απ' αυτούς, πού γεννιέται ο Χριστός. 5 Κι εκείνοι τού είπαν: Στη Βηθλεέμ τής Ιουδαίας επειδή, έτσι είναι γραμμένο διαμέσου τού προφήτη: 6 «Και εσύ Βηθλεέμ, γη του Ιούδα, δεν είσαι καθόλου ελάχιστη ανάμεσα στους ηγεμόνες τού Ιούδα, επειδή, από σένα θα βγει ένας ηγέτης, που θα ποιμάνει τον λαό μου τον Ισραήλ». 7 Τότε, ο Ηρώδης, αφού κάλεσε κρυφά τούς μάγους, εξακρίβωσε απ' αυτούς τον καιρό που φάνηκε το αστέρι. 8 και καθώς τους έστειλε στη Βηθλεέμ, είπε: Αφού πάτε, εξετάστε ακριβώς για το παιδί και όταν το βρείτε, αναγγείλατέ το και σε μένα, για νάρθω και εγώ να το προσκυνήσω. 9 Και εκείνοι, αφού άκουσαν τον βασιλιά, αναχώρησαν, και ξάφνου, το αστέρι, που είχαν δει στην ανατολή, προπορευόταν απ' αυτούς, μέχρις ότου, φτάνοντας, στάθηκε επάνω εκεί όπου ήταν το παιδί. 10 Και καθώς είδαν το αστέρι, χάρηκαν με χαρά υπερβολικά μεγάλη. 11 Και όταν ήρθαν στο σπίτι, είδαν το παιδί μαζί με την Μαρία, τη μητέρα του, και πέφτοντας κάτω το προσκύνησαν, και ανοίγοντας τούς θησαυρούς τους, του πρόσφεραν δώρα, χρυσάφι και θιβάνι και σμύρνα. 12 Και επειδή τους αποκαλύφθηκε από τον Θεό σε όνειρο να μην επιστρέψουν στον Ηρώδη, αναχώρησαν στη χώρα τους από άβυσσον δρόμο.

Από την ευαγγελική αφήγηση μπορούμε να βγάλουμε έξι προκαταρκτικά συμπεράσματα.

1. Το άστρο πρέπει να 'ταν κάτι το ασυνήθιστο για τις γνώσεις των αστρολόγων εκείνης της εποχής, που βέβαια δεν ήταν μάγοι με τη σημερινή έννοια της λέξης, αλλά ειδικοί επιστήμονες με πολλές γνώσεις για τα άστρα. Γι' αυτό προσέλκυσε την προσοχή τους.
2. Πρέπει το φαινόμενο να 'χε αρκετή διάρκεια ζωής, αφού οι μάγοι διέσχισαν μεγάλη απόσταση παρακολουθώντας το.
3. Το άστρο πρέπει να 'ταν αρκετά δυσδιάκριτο στον πολύ κόσμο γιατί, όπως φαίνεται, άλλοι δεν το παρατήρησαν, ιδιαίτερα δε στο Ισραήλ.
4. Την εποχή που γράφτηκαν τα ευαγγέλια, ο κόσμος ονόμαζε «αστέρα» οτιδήποτε έβλεπε στον ουρανό. Έτσι

ΟΤΟΥΓΕΝΝΩΝ *η πιθανή αστρονομική ερμηνεία του*¹

με την λέξη «αστέρα» μπορούμε να υποθέσουμε ότι ήταν ένα οποιοδήποτε «ουράνιο φαινόμενο».

5. Το άστρο ήταν στην ανατολή «τον αστέρα αυτού εν τη ανατολή», και μια που οι μάγοι βρισκόντουσαν στην Ανατολή όταν είδαν το άστρο, ταξίδεψαν προς τη Δύση για να φθάσουν στην Βηθλεέμ.
6. Παρόλο που σήμερα γιορτάζουμε τα Χριστούγεννα στις 25 Δεκεμβρίου, δεν πρέπει να είναι αυτή η ημερομηνία που γεννήθηκε ο Χριστός. Τα Σατουρνάλια και τα Βρουμάλια, Ρωμαϊκές γιορτές, έσπρωξαν τη μέτεπειτα εκκλησία να ορίσει σαν ημέρα γέννησης του Ιησού Χριστού την 25η Δεκεμβρίου, που ήταν η κεντρική γιορτή της γέννησης του αήττητου ηλίου (η γνωστή σαν Dies Natalis Invicti) για να μετατραπούν οι γιορτές των Εθνικών σε Χριστιανικές.

Το ότι «*ποιμένες ήσαν εν τη χώρα τη αυτή αγραβούντες και φυλάσσοντες φυλακάς της νυκτός*» σημαίνει ότι το γεγονός συνέβη την άνοιξη.

Την άποψη αυτή αποδεικνύουν μετεωρολογικές μελέτες, που αναφέρουν ότι η Βηθλεέμ τον Δεκέμβριο είναι βυθισμένη στην παγωνιά και τη βροχή και κατά συνέπεια είναι αδύνατο μια τέτοια εποχή οι βοσκοί να παραμένουν με τα πρόβατα στην ύπαιθρο.

Θα μπορούσαμε άραγε να δούμε τον έναστρο ουρανό όπως ήταν την εποχή που γεννήθηκε ο Ιησούς Χριστός;

Μια τέτοια σκέψη θα 'ταν αστεία πριν αρκετά χρόνια. Σήμερα όμως γνωρίζουμε ότι τα ουράνια σώματα παίρνουν θέση στον θόλο του ουρανού, με βάση εξισώσεις που έχουν σαν μεταβλητή το χρόνο. Είμαστε δηλαδή σε θέση να γνωρίζουμε τη μορφή του έναστρου ουρανού σε κάθε

χρονική στιγμή και όπως ακριβώς φαίνεται από κάθε σημείο της γης. Με βάση αυτή την νομοτέλεια λειτουργεί το πλανητάριο⁴, που μπορεί να δώσει την εικόνα του ουρανού όπως τη βλέπει κανείς από κάθε τόπο και σε κάθε εποχή, στο παρελθόν και στο μέλλον.

Μπορούμε επομένως να δούμε πώς ήταν τα άστρα την εποχή που γεννήθηκε ο Χριστός.

Πότε όμως γεννήθηκε ο Χριστός;

Ο ιστορικός του πρώτου μ.Χ. αιώνα Φλάβιος Ιώσηπος αναφέρει ότι το χρόνο που πέθανε ο Ηρώδης συνέβη έκλειψη της σελήνης. Με τη βοήθεια των ηλεκτρονικών υπολογιστών μπορέσαμε να εξακριβώσουμε ότι αυτό έγινε το 4 π.Χ. Άρα ο Χριστός γεννήθηκε το 4 π.Χ. ή και νωρίτερα. Πόσο όμως νωρίτερα;

Μια αρχαία επιγραφή, που βρέθηκε το 1920, αναφέρει ότι έγιναν τρεις απογραφές στη διάρκεια της αρχής του Αυγούστου Καίσαρα: Το 18 π.Χ., το 8 π.Χ. και το 14 μ.Χ. Η απογραφή του 8 π.Χ., συγκεντρώνει τις περισσότερες πιθανότητες να είναι αυτή που αναφέρεται στη Βίβλο. Επομένως, το 8 π.Χ. υπογράφηκε η διαταγή στη Ρώμη, και στη Βηθλεέμ η απογραφή έγινε το 7 ή το 6 π.Χ.. Δυστυχώς ο Διονύσιος ο μικρός, Σκύθης μοναχός που έφτιαξε το ημερολόγιο τον 6ο μ.Χ. αιώνα, δεν είχε τα στοιχεία αυτά και έτσι έπεσε έξω κατά 5 τουλάχιστον χρόνια.

Ο Δρ. Τάκερμαν, με τη βοήθεια των κομπιούτερς, υπολόγισε με ακρίβεια τις θέσεις και τις κινήσεις των πλανητών στα έτη 7 και 6 π.Χ. Έτσι, κατά την διάρκεια των ετών 7 και 6 π.Χ., οι πλανήτες Δίας και Κρόνος έλαβαν μέρος σε μια αρκετά σπάνια τριπλή ή μεγάλη σύνοδο, ενώ αργότερα ο Άρης τους πλησίασε, σχηματίζοντας ένα ισοσκελές τρίγωνο.

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή.

Την άνοιξη του 7 π.Χ. ο Δίας και ο Κρόνος ακολουθούσαν κανονικά τη συνηθισμένη πορεία τους προς την Ανατολή (οι πλανήτες κινούνται από τη Δύση προς την Ανατολή). Η κίνηση του Δία είναι πιο γρήγορη απ' αυτή του Κρόνου, γιατί ο Δίας είναι πλησιέστερα στον ήλιο⁵. Μ' αυτή την ταχύτητα ο Δίας και ο Κρόνος έρχονται σε σύνοδο (δηλαδή προσπερνά ο ένας τον άλλο) κάθε 20 χρόνια.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 6

Το Άστρο των Χριστουγέννων

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 5

Από την γή, καθώς ο ένας πλανήτης βρίσκεται πίσω από τον άλλο, φαίνονται σαν ένα άστρο. Μια τέτοια σύνοδος έγινε στις 27 Μαΐου του 7 π.Χ.

Αμέσως μετά ο Δίας συνέχισε να προχωρά προς τα εμπρός και οι πλανήτες απομακρύνθηκαν ο ένας από τον άλλο.

Τον Ιούνιο, ο Κρόνος και ο Δίας λιγότευσαν την ταχύτητα κίνησης τους και σε μια στιγμή άρχισαν να κινούνται προς τα πίσω. Φανταζόμαστε ότι το πρωτοφανές αυτό γεγονός θα εντυπωσίασε τους μάγους που παρακολουθούσαν συνεχώς τις κινήσεις των πλανητών. Παρόλο που οι γνώσεις τους ήταν αρκετές, δεν μπορούσαν να εξηγήσουν γιατί πήγαιναν πίσω.

Σήμερα βέβαια ξέρουμε ότι το φαινόμενο συνέβη γιατί η γη μας είχε αρχίσει να προσπερνά τους πλανήτες Δία και Κρόνο, γι' αυτό οι δυο πλανήτες φαίνονταν να κινούνται προς τα πίσω, όπως ακριβώς συμβαίνει στο τραίνο που προσπερνά κάποια αυτοκίνητα.

Έτσι ο Δίας και ο Κρόνος ήλθαν πάλι σε σύνοδο στις 5 Οκτωβρίου. Η γη συνέχιζε το δρόμο της και οι άλλοι δυο πλανήτες λιγότευαν πάλι την ταχύτητα τους. Αργότερα συνέχισαν πάλι την κανονική τους κίνηση προς την ανατολή. Με τον τρόπο αυτό ξαναπέρασαν ο ένας τον άλλο πάλι την 1η Δεκεμβρίου. Έτσι το γεγονός που συμβαίνει κάθε 20 χρόνια, συνέβη 3 φορές σε λιγότερο από ένα χρόνο. Φανταζόμαστε την έκπληξη των μάγων μια που οι κινήσεις των άστρων συνδέονταν με το μέλλον.

Αλλά ο ουρανός ετοιμάζε κι άλλη έκπληξη στους μάγους. Καθώς βρισκόντουσαν στο νέο χρόνο, το 6 π.Χ., ένας τρίτος πλανήτης, ο Άρης άρχισε να κινείται στην ίδια περιοχή και μάλιστα με μεγαλύτερη ταχύτητα, γιατί είναι πλησιέστερα στον ήλιο. Στις 25 Φεβρουαρίου ο Άρης βρισκόταν σε μια θέση πάνω) και ανάμεσα στον Δία και τον Κρόνο, σχηματίζοντας ένα λαμπρό ισοσκελές τρίγωνο, που ήταν και το φινάλε των πιο εντυπωσιακών φαινομένων που είχαν παρατηρήσει ποτέ οι Μάγοι.

Αν τώρα συνδυάσει κανείς το γεγονός ότι την εποχή εκείνη υπήρχε χρησιμότητα στους αστρολόγους ότι μια τριπλή σύνοδος θα σήμαινε τη γέννηση ενός νέου βασιλιά, και ότι όλα αυτά συνέβησαν στον αστερισμό του Ιχθύος, που κατά τις αστρολογικές δοξασίες αντιπροσωπεύει το εβραϊκό έθνος, μπορεί κανείς ν' αντιληφθεί γιατί οι Μάγοι έψαξαν για τον νέο βασιλιά στην Ιουδαία. Δεν ήταν φυσικά κάτι λαμπρό σαν άστρο, αλλά ένα ουράνιο φαινόμενο. Μάλιστα στην ίδια περιοχή ήταν και ο ήλιος, με αποτέλεσμα να είναι ορατό μετά τη δύση νωρίς το βράδυ, στη Δυτική περιοχή, καθώς οι πλανήτες ακολουθούσαν τον δύοντα ήλιο.

Τέλος, το ότι, το γεγονός αυτό συνέβη την άνοιξη του

6 π.Χ., συμφωνεί και χρονολογικά και εποχιακά με την Ευαγγελική αφήγηση.

Να 'ταν αυτό το άστρο των Χριστουγέννων; Να 'ταν αποτέλεσμα μιας τριπλής συνόδου πλανητών;

Ο πιστός της Βίβλου θα ρωτήσει: «Γιατί ο Θεός δεν μπορούσε να 'χει ένα έκτακτο φαινόμενο και να μη χρειαστεί μια τριπλή σύνοδος;» Εμείς δεν θα δογματίσουμε, υποστηρίζοντας κάποια άποψη απόλυτα. Υπάρχει όμως μια απάντηση σαφής, επιστημονική και τεκμηριωμένη γι' αυτούς που πάντα στη Βίβλο θέλουν να βλέπουν θρησκευτικούς μύθους. Το άστρο της Ευαγγελικής αφήγησης υπήρξε. Αν κάποιοι δεν μπορούν να δεχτούν το υπερφυσικό άστρο, είναι υποχρεωμένοι να δεχτούν το φυσικό άστρο της τριπλής συνόδου που πρώτος ο διάσημος Κέπλερ υπολόγισε. Γνωρίζουμε βέβαια ποια μπορεί να είναι η απάντηση στα προηγούμενα: «Μια σύμπτωση ήταν το ότι το φαινόμενο έγινε στην ίδια χρονική περίοδο με τη γέννηση του Χριστού».

Εκείνος που έχει στοιχειώδη γνώση πιθανοτήτων, είναι αδύνατον να πιστέψει σε σύμπτωση των τόσο σπάνιων αυτών γεγονότων. Του είναι πολύ πιο απλό να πιστέψει ότι κάποιος νους δυνατός συνδύασε αυτές τις τόσο σπάνιες ιστορικές πραγματικότητες⁶.

Το συμπέρασμα για κάθε καλόπιστο ερευνητή είναι απλό. Αν η Βίβλος είναι αξιόπιστη στις επιστημονικές λεπτομέρειες, γιατί να μη την πιστέψουμε και στις άλλες αναφορές της;

Έχω την εντύπωση ότι μετά από την περιγραφή της φύσης, τα μάτια μας πρέπει να στραφούν όχι πια στο άστρο ή στην τριπλή σύνοδο ή στο οποιοδήποτε άλλο φαινόμενο, αλλά στο βρέφος της Βηθλεέμ. Σ' αυτό που ήλθε να φέρει την Ειρήνη στην καρδιά μας και στον κόσμο. Γιατί όχι, να αφήσουμε τους δρόμους που είχαμε πάρει και να γυρίσουμε πίσω, ακολουθώντας τους ποιμένες.

«Και υπέστρεψαν οι ποιμένες δοξάζοντες και αινοούντες τον Θεόν, επί πάσιν οἰς ἤκουσαν και είδον καθώς εβλήθη προς αυτούς.»

1. Υπάρχουν και άλλες επιστημονικές απόψεις για το άστρο, όπως είναι το άστρο «νόβα» ή άστρο «μετεωρίτης» που είναι όμως ασθενέστερες σε επιχειρήματα.
2. Είναι Μαθηματικός Ηλεκτρονικός καθηγητής απολογητικής στο Βιβλικό Σχολείο του Ελληνικού Ινστιτούτου της Βίβλου.
3. Αρκεί να αναφέρουμε την σχέση αβεβαιότητας του Heisenberg.
4. Στο άρθρο χρησιμοποιήθηκαν αρκετά στοιχεία από το πρόγραμμα του Πλανητάριου.
5. Δεν ξεχνούμε ότι οι κινήσεις των πλανητών είναι φαινομενικές γιατί εμείς τις παρατηρούμε από ένα κινούμενο σημείο αναφοράς νομίζοντας ότι η γη δεν κινείται.
6. Είναι μία ακόμη περίπτωση της ευρύτερης έννοιας του «ευφυσούς σχεδιασμού».

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2018

Κρυώνεις φέτος Χριστέ μου μέσα στη φάτνη,
κρυώνεις μέσα στην απονιά του κόσμου.

Μακριά σου εμείς τα πουλιά της ξενιτειάς
και της ορφάνιας.

Έρημη και ρημαγμένη η ψυχή χωρίς το άγγιγμά σου.
Κλαίει και πενθεί η ύπαρξη στη μοναξιά του θανάτου.

Τί να σημαίνει ένα απλωμένο χέρι
στις νύχτας το σκοτάδι;
Τί ζητάει, Τί γυρεύει;
Ποιόν ψάχνει να βρει;
Χαμένε οδοιπόρε
ποιος θα σε συντρέξει;
Ποιος θα σε οδηγήσει ξανά στου
ήλιου τη σιράτα;

Α τι κακό! Πώς ψευτίσαμε με
τη συναλλαγή και τη φενάκη.
Πώς ξεθώριασε το λαμπρό σκηνικό
των κατακτημένων ιδεών!
Συνηθίσαμε μέσα στην απουσία
του εαυτού μας.

Μα τώρα δεν βουλευόμαστε πουθενά
και με κανέναν.

Ζούμε σαν σε μιά κακόγουστη φάρσα.

Εγώ... Εσείς... Το τίποτα...

Ο πληθωρισμός της δυστυχίας...

Χριστούγεννα με αστραφτερά λαμπάκια...

Εσύ, που έργο των χειρών σου τ' ανεξερεύνητα
σύμπαντα,

θρόνιασες παντοκράτορας μαζί με τ' άκακα μουλάρια.

Ο άνθρωπος μονάχα μιά μαρμαρυγή.
Η ιστορία όσο η διάρκεια μιάς στιγμής.
Πώς να μιλήσεις για την αιωνιότητα...;

Πώς ν' αρθρώσεις στα χείλη σου τη λέξη «εγώ»;
«Τίς επίστευσε εις το κήρυγμα ημών;» Τίς;

Χαμένοι ναυαγοί...

Ποιος θα διαβάσει, ποιος θα προλάβει
στον ορίζοντα να δει

τους καπνούς της απόγνωσης της ύστατης
ικεσίας μας,

μια στερνή ελπίδα κάποιος
ν' ακούσει την κραυγή μας;

Πού θα βρεθεί πέτρα και πού ένας ίσκιος απάνεμος
ν' ακουμπήσει η δόλια καρδιά τον καημό της;
Στενεύει ο καιρός τόσο πολύ.

Θαρρείς πως χρόνος δεν υπάρχει.
Κανείς δεν ξέρει το ρολόι του Θεού.

Όμως το ρολόι του Θεού
είναι ο σφυγμός της αγωνίας μας
μετρώντας τα πράγματα με διαίσθηση αλάθητη.

Τί τα θέλουμε τα στολίσματα και τα πολλά
τα δώρα;

Τί τα ξεφαντώματα και τίς ξέφρενες
γιορτές;

Χειμάζεται ή ψυχή. Η γη αιμορραγεί.
Οι ειδήμονες μένουν αμήχανοι.

Φτωχός ήρθες για να μας
πλουτίσεις αγάπη,
ουτιδανός για να μας ανοίξεις
τις θύρες τ' ουρανού.

Η ζωή σου δεν ήταν παραμύθι
αλλά Ιστορία!

Στων ματιών σου τη φεγγοβολή
φως ανέσπερο, χρυσάφι
χιλιοκοσκινισμένο
των παραδείσων.

Άδοξος δοξάστηκες, κατατρεγμένος
κατατρεγμένους έσωσες.

Δάκρυσαν τ' αστέρια για το προαιώνιο
ανεξήγητο θαύμα.

Ειρηνικοί βοσκοί δέχτηκαν των αγγέλων τις ευχές.
Ο προφητικός λόγος γίνθηκε διαρκές παρόν.

Μεμιάς η γη συνόρεψε με τους άπλαστους
υψηλούς τόπους.

Κρυώνεις φέτος Χριστέ μου μέσα στη φάτνη πολύ.

Σφίγγεται στην παγωνιά ή καρδιά τ' ανθρώπου.

Αχ! Δώσε μου ένα άχυρο του σταύλου σου εκείνου
την ένδεια, τη γύμνια μου να ντύσω.

Με τα πολλά κι αχρείαστα λησμονήσαμε.

Με τα πολλά κι ευκολοείπωτα δυστυχίσαμε.
Βαραίνει το κρίμα στις τοακισμένες μας πλάτες.

Μα εσύ ο πάμπτωχος εσθήκωσες το άχθος!
Μακαρισμός τ' όνομά σου στα χείλη παιδιών
και παρθένων.

Μ' ένα στεφάνι αγκάθια χρίστηκες βασιλιάς.

Ω! Ευλόγησέ μας πάλι πλούσια
με την προσήκουσα ευθύτητα του Λόγου σου.

Χάρισέ μας ξανά πίσω με απλότητα
το αφτιασίδωτο μεγαλείο της αλήθειας σου.

Ο Λυχνιοφόρος

Το αμπέλι και τα

Τι ζητάς από τη ζωή; Τι θα σ' έκανε πραγματικά ευτυχισμένο και θα σε γέμιζε ικανοποίηση; Δεν μπορεί κανείς να περιμένει μόνο μια απάντηση σ' αυτή την ερώτηση.

Στα διάφορα στάδια της ζωής μας είναι φυσικό να περιμένουμε από διαφορετικές κάθε φορά συνθήκες, να μας δώσουν ευτυχία. Έτσι, ένας νέος άνθρωπος πιθανόν να θέλει αγάπη και επιτυχία. Οι μεσήλικες αποζητούν πέρα απ' αυτό το αίσθημα ότι αξίζουν σαν άνθρωποι, κι ακόμα ένα σκοπό στη ζωή. Αργότερα, οι επιθυμίες μας σίγουρα, συμπεριλαμβανόμενες υγεία κι ασφάλεια.

Κάθε ένας εκφράζει τις λαχτάρες του διαφορετικά αλλά είναι βέβαιο πως μια επιθυμία που βρίσκεται στην καρδιά κάθε χριστιανού είναι να γίνει καρποφόρος για τον Θεό.

Στην αρχή της ιστορίας του κόσμου μας ο Θεός είπε στους ανθρώπους να γίνουν καρποφόροι και να πληθύνονται. Αυτό δεν σημαίνει απλώς να αυξηθούν αριθμητικά. Σημαίνει να γεμίσουν τον κόσμο με ψυχές που θα ευχαριστούν τον Θεό και θα εκπληρούν τους σκοπούς του. Ο πρώτος Ψαλμός απεικονίζει την ζωή μας σαν ένα δένδρο φυτευμένο κοντά σ' ένα ποτάμι, που δίνει τους καρπούς του στην κατάλληλη εποχή. Ο Ιησούς είπε: «εγώ εξέλεξα εσάς, και σας διέταξα δια να υπάγντε σεις και να κάμπετε καρπόν» (Ιωάν. 15/16).

Υπάρχουν δύο πλευρές στη λειτουργία της καρποφορίας μας για τον Χριστό.

Ο Ιησούς είπε ότι Εκείνος είναι το αμπέλι κι εμείς που πιστεύουμε σ' Αυτόν είμαστε τα κλαδιά... Το κλαδί δεν μπορεί να φέρει καρπό μόνο του, ξεχωριστά από την ρίζα που του δίνει ζωή. Δεν μπορεί να παράγει καρπό αν δεν παραμένει ενωμένο με ολόκληρο το αμπέλι. Ο άνθρωπος που παραμένει εν Χριστώ, ενωμένος μαζί Του, καρποφορεί. Ξεχωριστά απ' Αυτόν δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα για τη δόξα Του και τη Βασιλεία Του.

Αυτό αποτελεί τη καρδιά του Χριστιανικού μηνύματος που διαφοροποιεί το ευαγγέλιο από φιλοσοφίες

και θρησκείες. Το να είσαι Χριστιανός σημαίνει να είσαι ενωμένος με τον Χριστό πνευματικά, να είσαι η επέκτασή Του κι η έκφρασή Του στον κόσμο (Α' Κορ. 6/17, Β' Κορ. 5/20).

Φιλοσοφίες και θρησκείες αποτελούν μια συλλογή διδασκαλιών και θεωριών σύμφωνα με τις οποίες προσπαθούν οι άνθρωποι να ζήσουν. Δηλαδή οι άνθρωποι αποφασίζουν και δοκιμάζουν να ακολουθήσουν ορισμένους κανόνες ζωής, βασισμένοι στη δύναμή τους, στη θέλησή τους μονάχα. Έχετε ίσως ακουστά να λένε για μερικούς ανθρώπους που ήθελαν να αδυνατίσουν ότι ακολούθησαν την δίαιτά τους σαν θρησκεία. Δηλαδή, επέβαλαν στον εαυτό τους πειθαρχία για χάρη μιας προσωπικής καλύτερευσης.

Η πίστη στον Χριστό δεν είναι θρησκεία μ' αυτή την έννοια. Ο Χριστός δεν μας διδάσκει πώς να γίνουμε καλύτεροι, βασισμένοι στην ανθρώπινη μας δύναμη. Ο Χριστός μας δίνει τον εαυτόν Του, το Πνεύμα Του, να αντικαταστήσει την παλιά μας φύση και τις προτιμήσεις της σάρκας μας. Ο Χριστός μας δίνει τη Θεία Του φύση (Β' Πετρ. 1/4), κατοικεί μέσα μας (Α' Κορ. 6/19) και γίνεται η ζωή μας (Κολ. 3/4).

Οι καρποί που παράγουμε ως Χριστιανοί είναι στην πραγματικότητα καρποί του Χριστού, καρποί που Εκείνος παράγει μέσα μας. Ο Απόστολος Παύλος μας δίνει ένα κατάλογο του καρπού του Αγίου Πνεύματος: αγάπη, χαρά, ειρήνη, υπομονή, χρηστότητα, αγαθωσύνη. Πίστη, πραότητα, εγκράτεια. Η αιτία παραγωγής αυτού του καρπού δεν πηγάζει από τις καλές διαθέσεις της σάρκας μας, αλλά προέρχεται από το Άγιο Πνεύμα του Χριστού που κατοικεί μέσα μας.

Η μέθοδος του Θεού δεν είναι να μας κάνει όσο πάει και πιο δυνατούς, αλλά να μας κάνει συνεχώς πιο αδύνατους. Μας κάνει να βασιζόμαστε βαθμιαία λιγότερο στις ανθρώπινες μας ικανότητες και περισσότερο στον Χριστό. Δεν μπορούμε να εκπαιδευθούμε διανοητικά για να γίνουμε «καλοί Χριστιανοί» και ν' ανεβάζ-

σουμε το προσωπικό μας επίπεδο απόδοσης. Αντίθετα! Ο Θεός μας φέρνει στο σημείο που καταλαβαίνουμε ότι τίποτα το καλό και άγιο δεν προέρχεται από μας, ξεχωριστά από Εκείνον. Μια από τις μεγαλύτερες αποκαλύψεις της πνευματικής μου ζωής έλαβε χώρα πριν πέντε χρόνια. Αγωνιούσα, γιατί αισθανόμουν την αδυναμία μου κι επικαλέσθηκα τον Θεό μέσα μου, με τη δύναμή Του, χωρίς να Του αντιστέκομαι προσπαθώντας να κάνω του κεφαλιού μου.

Η δεύτερη πλευρά της καρποφορίας μας για τον Χριστό πάει χέρι-χέρι με την πρώτη.

Ο Ιησούς μας λέει ξεκάθαρα ότι Εκείνος είναι ολόκληρο το αμπέλι, κι εμείς τα κλαδιά που απαρτίζουν το αμπέλι. Ο καρπός παράγεται πάνω στο κλαδί, όχι στον κορμό. Δηλαδή, το αμπέλι χρειάζεται τα κλαδιά για να κρεμαστούν από αυτά οι καρποί. Χωρίς κλαδιά, καρπός δεν υπάρχει. Ο Χριστός μας έχει ανάγκη, ως μέλη του Σώματός Του. Ρωτώντας Τον τότε θα απαλαχθώ από την ροπή μου να αμαρτάνω, ούτως ώστε να αποκτήσω τον αληθινό Χριστιανικό χαρακτήρα, ο Θεός μου απάντησε μονολεκτικά. «Ποτέ»...

Από εκείνη την ημέρα έπαψα να προσπαθώ να φέρομαι ως Χριστιανός με τις δικές μου δυνάμεις. Κατάλαβα ότι μόνος μου ποτέ μου δεν θα τα κατάφερα. Κατάλαβα ότι δεν μπορώ να παράγω τον άγιο Του καρπό μόνος μου κι ότι έπρεπε να βασιστώ στον Χριστό μέσα μου. Δηλαδή το καθήκον μου είναι να Του ζητώ να παράγει τον χαρακτήρα Του για να κάνει το έργο Του στη γη.

Οποιοδήποτε καρποί παράγονται στη ζωή σου, προέρχονται από τον Χριστό. Όμως, οι καρποί θα πάρουν τον χαρακτήρα σου κατά κάποιο τρόπο, θα υποστούν την επίδραση της προσωπικότητάς σου και θα φέρουν την σφραγίδα σου, γιατί παράγονται μέσω εσού! Αν οι καρποί είχαν γίνει σ' ένα άλλο κλαδί, θα είχαν κάπως διαφορετική όψη. Δεν χάνουμε την προσωπικότητά μας με το να επιτρέπουμε στον Χριστό να ζει μέσα μας.

κλαδιά

Διάβασε τον 139ο Ψαλμό για να δεις πόσο προσεκτικά σε μόρφωσε και σε δημιούργησε ο Θεός. Ο Ψαλμωδός γράφει για την δική του γέννηση προσωπικά, αλλά ό,τι λέει ισχύει και για μας. Λέει ότι έχει πλασθεί «φοβερώς και θαυμασιώς». Τί ωραία έκφραση! Η ατομικότητά μας έχει κάτι το μυστηριώδες σου εμπνέει φόβο και σέβας Θεού. Δεν υπάρχουν δύο άνθρωποι όμοιοι. Ο καθένας μας είναι μοναδικός. Ο Ψαλμωδός λέει ότι ο Θεός τον περιτύλιξε στην μήτρα της μητέρας του. Το περιτύλιγμα είναι μια υπομονετική ασχολία. Έτσι μας έκανε ο Θεός, κύτταρο - κύτταρο, με τέλεια δεξιότητες ούτως ώστε να μας κάμει ικανούς να παράγουμε τον ιδιαίτερο και μοναδικό Του καρπό στον κόσμο, σύμφωνα με την επιθυμία Του. Πόσο τρυφερά και προσεκτικά μας δημιούργησε ο Θεός!

Όλοι οι πιστοί είμαστε ο καθένας μας μια μοναδική, μια ιδιαίτερη έκφραση του Χριστού στον κόσμο, μια και Εκείνος παράγει ένα μοναδικό κι ιδιαίτερο καρπό μέσα από τον καθένα μας. Όταν αναγνωρίσεις ότι είσαι μια μοναδική επέκτασή Του στη γη, θα πανηγυρίσεις για την πολυποικίλη δημιουργικότητα του Θεού. Θα παραδεχτείς και θα καλωσορίσεις τους αδελφούς σου εν Χριστώ, τα άλλα μέλη του Σώματός Του που διαφέρουν από σένα.

Βαθειά μέσα τους, πολλοί Χριστιανοί ντρέπονται για τον εαυτό τους. Θεωρούν τον εαυτό τους περισσότερο σαν εμπόδιο στα σχέδια του Θεού παρά σαν ένα απαραίτητο και μοναδικό μέρος αυτών των σχεδίων. Θεωρούν τον εαυτό τους περισσότερο σαν ένα ζιζάνιο που καταστρέφει την σοδειά παρά σαν ένα καρποφόρο κλαδί.

Αυτό είναι ψέμα. Είσαι μια μοναδική έκφραση του Ιησού Χριστού στον κόσμο, γιατί Εκείνος σε έπλασε έτσι και σου ανέθεσε αυτή τη δουλειά. Είσαι ένα ξεχωριστό κλαδί, καμωμένο για να παράγεις έναν καρπό που μόνο εσύ έχεις τη δυνατότητα να παράγεις, καθώς η ζωή του Χριστού μέσα σου σε συντηρεί και σ' εμπνέει.

Ρεξ Ουέντελ

Από τα Αγγλικά διασκευή Κ.Κ.

«ΕΓΩ ΕΙΜΙ Ο ΩΝ»

(Εξ. 3/14)

Η Γραφική παρουσίαση

«Και είπε Μωϋσής προς τον Θεόν ιδού εγώ εξελεύσομαι προς τους υιούς Ισραήλ, και ερώ προς αυτούς: ο Θεός των πατέρων ημών απέσταλκέ με προς υμάς, ερωτήσουσί με τι όνομα αυτό: τι ερώ προς αυτούς; και είπεν ο Θεός προς Μωϋσέην λέγων - εγώ ειμί ο Ων...» (Εξ. 3/14 κατά Ο').

Προσεγγίζοντας στην απόδοση

«Εγώ ειμί ο Ων». Είμαι Εκείνος που υπάρχω εκ φύσεως. Εκείνος που δεν εξαρτώ την ύπαρξή μου από κανέναν άλλο. Είμαι ο αυθύπαρκτος. Causa sui: Είμαι Εκείνος που είμαι, αυτή αυτή η ύπαρξη. Είμαι η ιδέα της απόλυτης ανεξαρτησίας δυνάμει της οποίας ο Θεός δεν καθορίζεται παρά μόνον από τον Εαυτόν Του για να είναι - και είναι - ό,τι θέλει Εκείνος να είναι. Η φύση Του δηλαδή καθορίζεται από τη θέλησή Του και κάθε τι που υπάρχει οφείλει και έχει ύπαρξη σαν δώρο από Θεού. Συνεπώς κάθε τι που υπάρχει εξαρτάται - και θα εξαρτάται - κατά τρόπο και έννοια απόλυτη, από Αυτόν.

Η εφαρμογή

Η εφαρμογή αυτής της αλήθειας εις την περίπτωση που αναφέρεται στην αρχή του άρθρου, στα γεγονότα δηλαδή με τον Μωϋσή, είναι φανερή.

Αυτά ακριβώς τα λόγια περιέχουν μέσα τους και υπόσχεση και εγγύηση της νίκης. Της νίκης εναντίον του Φαραώ, εναντίον των θεών του, των μάγων του και των στρατευμάτων του. Κι ακόμη περισσότερο, περιέχουν τούτα τα λόγια τον μελλοντικό θρίαμβο του Θεού επί όλων των φυσικών αλλά και υπερφυσικών δυνάμεων που θα θελήσουν να αντισταθούν σ' Αυτόν και τον λαόν Του. Πρόκειται για μια κατ' εξοχήν κήρυξη πολέμου ενάντια σε κάθε μορφή και έννοια πολυθεϊσμού και σε κάθε υπεραξία του δημιουργήματος.

Τα λόγια αυτά αποτελούν το θεμέλιο της ιστορίας που θα αρχίσει και θα εξελιχθεί. Πρόκειται για την ιστορία της εγκαθίδρυσης της βασιλείας του Θεού πάνω στη γη.

Τότε, σήμερα, για πάντα

Αυτή η φράση γεμίζει την καρδιά μας ειρήνη και αγαλλίαση όχι μόνο τότε στον Μωϋσή, αλλά και σήμερα στην καθημερινή μας ζωή, αυτές οι λέξεις μάς χαρίζουν μια απόλυτη ψυχία. Μας καθησυχάζουν πλήρως.

Έχουμε κοντά μας πάντα Εκείνον που μπορούσε να πει: «Προτού να γεννηθεί ο Αβραάμ εγώ είμαι!». Και έτσι στην καθημερινή μας ζωή μπορούμε να βασιζόμαστε στη διαρκή επέμβασή Του στη ζωή μας και να ψυχάζουμε.

Καθημερινοί προβληματισμοί

Έτσι λοιπόν βασιζόμενοι σε μια διαρκή επέμβαση του Κυρίου Ιησού Χριστού ψυχάζουμε απόλυτα και τέλεια. Έχουμε δυσκολίες και περπατάμε σε σκοτεινό δρόμο; Ακούμε τον Κύριο να λέει: «Εγώ είμαι το Φως του κόσμου, όποιος ακολουθεί εμέ δεν θα περιπατήσει στο σκότος, αλλά θα έχει το Φως της ζωής» (Ιωάν. 8/12).

Περνάμε από «στερήσεις» και θλίψεις; Ας Τον ακούσουμε: «Εγώ είμαι ο άρτος της ζωής. Εγώ είμαι το ζωντανό το νερό». Είμαστε ή νοιώθουμε μόνοι και ανυπεράσπιστοι; «Εγώ είμαι ο ποιμήν ο καλός!».

Μας έχει στερήσει ο θάνατος κάποιο αγαπητό μας πρόσωπο; Και πάλι ας Τον ακούσουμε: «Εγώ είμαι η Ανάσταση και η Ζωή».

Και στη ζωή μου γίνεται έντονη και περισσότερο έντονη η επιθυμία να βρεθώ στον ουρανό και στις δόξες Του; Και πάλι η καρδιά μας ας ακούσει τη φωνή Του: «Εγώ είμαι η Θύρα». «Εγώ είμαι η Οδός». Αλλά και: «Εγώ είμαι η Αλήθεια και η Ζωή».

Συμπέρασμα

Αυτά τα «Εγώ ειμί» αποτελούν μια απήχηση όχι μιας φωνής, αλλά ενός προσώπου που εννοεί να παρουσιάζει τις περγαμνές και τους μοναδικούς Του τίτλους: Ειμί ο Ων!

Δρ Κ. Μεταλλνός (Επιμέλεια, δομή ύλης: Σ.Ι.Π.)

Στ' αχνάρια της αληθινής

Είναι αφετηρία, κι είναι επόμενο οι σκέψεις και οι προβληματισμοί ν' ανεβαίνουν στην καρδιά. Είναι αφετηρία του χρόνου και της ζωής κι οι συλλογισμοί, μα και οι δισταγμοί, κυκλώνουν το νου. Πώς μπορεί ο άνθρωπος να πετύχει την ευτυχία και πού είναι ο τόπος, όπου, το πολυπόθητο τούτο αγαθό, φυτρώνει; Ο άνθρωπος, όπως λέει η αρχαία σοφία, ο γεννημένος από γυναίκα, είναι ολιγόβιος, γεμάτος ταραχή και πώς είναι δυνατόν το ολιγόβιο και ταραγμένο τούτο πλάσμα να είναι ευτυχισμένο, μάλιστα σε καιρούς σαν τους σημερινούς; Ανοίγω τη Βίβλο, μα και ο λόγος τούτος είναι αυθεντικός για τη ζωή. Γιατί αν κάποιος θα μπορούσε να μιλήσει για το αγαθό της ευτυχίας, είναι προφανώς ο ίδιος ο Θεός. Ο άνθρωπος ζητάει την ευτυχία, μα ο Θεός πρέπει να ξέρει πού βρίσκεται. Ξέρει τις ανάγκες του ανθρώπου και την ψυχοσωματική και πνευματική του συγκρότηση, μιά και τον κατασκεύασε, και θα πρέπει αναγκαία να ξέρει Αυτός περισσότερο από κάθε άλλον πώς και με ποιους όρους το πλάσμα Του τούτο μπορεί να είναι ευτυχισμένο.

Τα μάτια μου πέφτουν στον πρώτο Ψαλμό. Αφετηρία και τούτος. Αφετηρία μιας υμνωδίας. Αφετηρία μιας λατρείας, μιας κοινωνίας με τη Ζωή. Τοποθετημένος όπως είναι στην αρχή του Ψαλτηρίου, μα και της ζωής μας, δείχνει ευθύς εξ αρχής ξεκάθαρα τους όρους για την κατάκτηση της αληθινής ευτυχίας. Ενώ αντίθετα, θα προδιαγράψει την τύχη εκείνων που θα εναντιωθούν σ' αυτούς τους όρους.

Ο Ψαλμός, όπως τον βλέπω, περιλαμβάνει δυο στροφές, που η καθεμιά τους αποτελείται από τρεις στίχους (εδ. 1-3 και 4-6).

Η πρώτη στροφή μιλάει για την ευτυχία. Στους πρώτους δυο στίχους της μας εκθέτει τις προϋποθέσεις για την κατάκτηση, στον τρίτο μας δίνει την εικόνα της ευτυχίας αυτής της ίδιας. Και θα πρέπει να προσέξει κανείς πως ο Ψαλμός αρχίζει με τη λέξη «Μακάριος», που θα πει ευτυχισμένος, λέξη που χρησιμοποιήθηκε από τον Ιησού στην αριστουργηματική Του εκείνη ομιλία πάνω στο όρος, τους «Μακαρισμούς». Και εκεί μίλησε για ευτυχία. Και έδωσε μάλιστα τον πίνακα μιας ευτυχίας τόσο διάφορης από αυτή που η υλιστική εποχή μας αντιλαμβάνεται σαν προσδιορίζει την έννοια της ευτυχίας μέσα από το απατηλό περίγραμμα ενός εφήμερου ιδανικού, όπως η κοινωνία μας, κοινωνία της κατανάλωσης και της απόλαυσης, το αντιλαμβάνεται και το ζει σήμερα. Εκεί, οι φτωχοί κατά το πνεύμα, μ' άλλα λόγια οι ταπεινοί, εκείνοι που πενθούν για την προσωπική τους κατάσταση, οι πράοι, αυτοί που πεινούν και διψούν για δικαιοσύνη, οι ελεήμονες, οι καθαροί στην καρδιά, οι ειρηνοποιοί, οι διωγμένοι για δικαιοσύνη, οι υβρισμένοι, συκοφαντημένοι και κυνηγημένοι για το όνομα του Χριστού, γίνονται δικαιωματικά δικαιούχοι της αληθινής ευτυχίας που συνίσταται στη θεώρηση του Θεού και την απόλαυση κάθε αγαθού που πηγάζει από αυτή την κοινωνία της ψυχής με τον Θεό. Στον κόσμο, πετυχημένος, χωρίς να μπορεί να αποδείξει πως είναι και ευτυχισμένος, λογαριάζεται ο τύπος του εξυπνά-

κια, του υπερήφανου, του καταφερτζή, του σκληρού, που αδιαφορεί για το δίκαιο, του συμφεροντολόγου, του ηθικά μολυσμένου, του καυγατζή, του άδικου, που βρίζει, συκοφαντεί και κυνηγάει τους πάντες και τα πάντα.

Ο Ψαλμός, ανάλογα και με τον χώρο - χρόνο που γράφτηκε και την οικονομία που αντιπροσωπεύει, αρχίζει με άρνηση: «Μακάριος ο άνθρωπος που δεν περπάτησε... δεν στάθηκε... δεν κάθισε». Κι είναι φυσικό, αφού το περίγραμμα του κόσμου, όπως πιο πάνω αναφέρθηκε, ήδη υπάρχει. Ήταν και για την εποχή εκείνη κατεστημένο. Ο άνθρωπος πρέπει να θέλει, στα μέτρα του δυνατού σ' αυτόν, να ορθώσει το παράστημά του και ν' αντισταθεί στην απατηλή φαντασμαγορία του κόσμου και στο κακό που έκδηλα αυτή φανερώνει ή υποκρύπτει. Και θα πρέπει να προβάλλει την άρνησή του και στα τρία στάδια που η πορεία στο κακό μπορεί να τον φέρει.

Η πορεία, ή αν θέλετε, ο κατήφορος στη σκάλα του κακού, μπορεί ν' αρχίσει με ένα απλό, ακόμα κι από αφέλεια ή περιέργεια ή χάζεμα, περπάτημα στον κόσμο του κακού, σε όσα οι ασεβείς διανοούνται και θέλουν. Αν περιεργάζεται ή αφήνει τον εαυτό του να παρασυρθεί. Το επόμενο στάδιο θα είναι να σταθεί, ν' αγκιστρωθεί, ν' αγκυροβολήσει στο δρόμο που οι αμαρτωλοί συχνάζουν και περπατούν, και το τρίτο, το και χειριστο και πιθανώς μοιραίο, είναι να καθίσει κι αυτός ο ίδιος στην καρέκλα των χλευαστών και να μεταβληθεί σ' ένα συνειδητό χλευαστή και ενάντιο της αλήθειας. Στο στάδιο τούτο, μπορεί και να μην υπάρξει θεραπεία και να μη μπορέσει παρ' όλα όσα, ο ποιητής, Κωστής Παλαμιάς, με λυρισμό και φαντασία γράφει για την Ελλάδα, «μια και κατέβηκες τόσο βαθειά στον κακού τη σκάλα, να αιστανθείς, για τ' ανέβασμα ξανά που σε καλεί, να σου φυτρώνουν, ω χαρά, τα φτερά, τα φτερά, τα πρωτενά σου, τα μεγάλα!» Τα φτερά μπορεί και να μη φυτρώσουν.

Παράλληλα με την άρνηση, είναι και η θετική ενέργεια που πρέπει ο άνθρωπος να καταβάλει. Να είναι η θέλησή του, σταθερά στραμμένη, στο Λόγο του Θεού και σ' αυτόν να μελετά νύχτα - μέρα. Αυτό το «ημέρα και νύχτα» να μελετάει, δεν αφήνει περιθώρια για διαφοροποίηση.

Ο τρίτος στίχος της πρώτης αυτής στροφής μας δίνει την εικόνα της ευτυχίας. Ο άνθρωπος που συμμορφώθηκε στο θέλημα του Θεού, μοιάζει με δέντρο φυτεμένο στα ρυάκια, που καταπράσινο σε όλους τους καιρούς δίνει στην ώρα του τον καρπό του. Αυτός, ο άνθρωπος, όσα αν πράττει θα ευοδωθούν.

Αντίθετα η δεύτερη στροφή και στους τρεις στίχους της, δεν θ' αναλωθεί στην περιγραφή του ασεβούς που η εικόνα του είναι ήδη γνωστή από τη ζωή, θα μιλήσει όμως για την τρομερή τύχη του. Σαν το άχυρο θα τον πετάξει ο άνεμος, και στερνά στην κρίση δεν θα αναστηθεί, ούτε στο σύναγμα των δικαίων θα βρεθεί, αλλά θα ριχτεί στην απώλεια. Τους δυο τούτους τύπους, του δίκαιου και του ασεβή, ενσωματώνουν, προσφέρουν ανάγλυφα, αν θέλετε, οι δύο γενάρχες της αν-

ευτυχίας

«Μακάριος ο άνθρωπος, όστις...»

ΨΑΛΜΟΣ Α΄

θρωπότητας, που γίνονται εμβλήματα, μοντέλα ζωής για τον καθένα.

Ο πρώτος, κοϊκός, γήϊνος, σαρκικός, εισηγητής της αποστασίας, ανοίγει την πόρτα σε κάθε είδους κακό. Δημιουργεί, αλλ' η δημιουργία του έχει, βασικά, ένα στοιχείο εγωιστικό, υπερήφανο, που επιδιώκει να θέτει πάντοτε το ανθρώπινο εγώ, στη θέση του θείου εγώ.

Θέλει να είναι ένας θεός, ενώ βρίσκεται σ' αποστασία. Δημιουργεί έναν πολιτισμό όμως εωσφορικό, που τελικά δεν θα μπορέσει να σταθεί, ο άνεμος θα τον σπκώσει σαν το άχυρο. Θα θυμηθεί κανείς πόσους και πόσους τέτοιους σάρωσαν και σαρώνουν οι καιροί. Ασσυροβαβυλώννα, Αίγυπτος, Μηδοπερία, Ελλάδα, Ρώμη, Βυζάντιο, Δυτικοευρωπαϊκός και Αμερικάνικος καθώς και η τραγική τύχη του υπαρκτού Σοσιαλισμού.

Ο έσχατος γενάρχης, τύπος της υπακοής. Οι πειρασμοί στην έρημο, με όλη τη σαγηνευτική τους έλξη, «επιθυμία της σαρκός, των οφθαλμών, αλαζονεία του βίου», που αποτελούν το σκελετό, πάνω στον οποίο συντελείται η δόμηση της κατά κόσμον ζωής, δεν θα τον κάμψουν. Θα διαβεί νικητής ως την έσχατη εκείνη συντριβή του εγώ στη Γεθσημανή και Γολγοθά, αντίποδας και διαγραφή του ανοσοιουργήματος που φύτευσε στον κήπο της δοκιμασίας στην Εδέμ. Θα 'ναι αυτός που τελικά θα σταθεί, σαν οι άλλοι, όπως το άχυρο, σκορπίσουν. Είναι η μικρή πέτρα που θα γίνει όρος μέγα και θα γεμίσει την γη.

Κάθε άνθρωπος, ταίριαζε και θα ταυριάζει με έναν από τους δυο αυτούς τύπους. Δεν υπάρχει παραλλαγή. Προσδιοριστικός παράγοντας φυσικά αυτής της προσαρμογής η ανθρώπινη θέληση. Η θεία παρέμβαση που αναμφισβήτητα θα προηγηθεί και θα ακολουθήσει, θα οικοδομήσει τελικά πάνω σ' αυτό το έδαφος.

Άπειρα τα παραδείγματα στη ζωή. Ας πάρουμε όμως ένα Βιβλικό. Ο Ιακώβ, τρίτος από Αβραάμ, εγγονός του μεγάλου αυτού τύπου της πίστης. Από τη γέννησή του χαρακτηρίστηκε υποσκελιστής. Ένας τίτλος που τόσο ταίριαζε στην πραγματικότητα.

Γεννήθηκε κρατώντας τη φτέρνα του πρωτότοκου αδελφού και δείχνοντας από την αρχή τον χαρακτήρα του ανθρώπου. Η επιδίωξή του δεν ήταν κάποιο εφήμερο υλικό απόκτημα. Στόχεψε καλά. Η ευλογία των πρωτοτοκίων εξασφάλιζε παρούσα ευημερία και μελλοντική για το σπέρμα του. Αξιόλογη επιλογή, μόνο που δεν την επιδίωξε με τίμια μέσα. Δεν απέβλεψε στον Θεό. Έβαλε σ' ενέργεια το μηχανισμό τού εγώ και των επιλογών του.

Εκμεταλλεύθηκε την αδυναμία του υλόφρονα αδελφού σε κατάλληλη ευκαιρία. Ξεγέλασε, με συνεπίκουρο και συνεργό την αδυναμία της μάνας σ' αυτόν, τον τυφλό γέροντα πατέρα. Είπε ο αγαθός αλλά δύσπιστος γέροντας: «Η μεν φωνή, φωνή Ιακώβ, αι δε χείρες, χείρες Ησαύ». Όμως ενέδωσε. Έτσι ο

Ιακώβ αναδείχθηκε σε «μάστορα απάτης». Αλλ' η ζωή τού εγώ είναι ρηξικέλευθη, και είναι γεμάτη αγωνίες. Κυνηγήθηκε από τον εξαπατηθέντα και μαινόμενο αδελφό. Περιπλανήθηκε στην έρημο. Κοιμήθηκε τη νύχτα στο ύπαιθρο, με προσκεφάλι μια πέτρα, όμως είχε ένα γλυκύτατο όνειρο, που προέλεγε τι ο Θεός του Οποίου τις ευλογίες ζήτησε, με τόσο άδικα και ανέφικτα μέσα, μπορούσε Αυτός να κάνει. Τελικά κατέφυγε στον θείο του στη Χαράν, σε μεγαλύτερο μάστορα της απάτης. Αυτός κυριολεκτικά τον τηγάνισε, τον γέλασε στην παντρεία, τον γέλασε στη δουλειά, τον εκμεταλλεύτηκε για χρόνια και καιρούς.

Τον έκαψε ο ήλιος το καλοκαίρι, τον πάγωσε το κρύο τον χειμώνα. Η ζωή στα χέρια του Θεού γίνεται το μεγαλύτερο σχολείο για τη μόρφωση του χαρακτήρα. Τον έπλασε όπως ήθελε, χρησιμοποιώντας τις επιλογές που αυτός ο ίδιος, οδηγημένος από το προσωπικό του εγώ, κάθε φορά, διάλεγε. Τελικά να 'τος μπροστά στη γη της επαγγελίας, στη γη των ονείρων του. Αλλ' όμως όχι! Δεν μπορεί με τη δύναμή του να την πάρει. Του αντιστεκόταν Εκείνος. Επέμεινε. Όλη τη νύχτα πάλαψε. Τελικά Εκείνος ενέδωσε, υπό ένα όμως όρο. Άγγιξε τον μυώνα στην άρθρωση του μπρού του, τον νέκρωσε και τον μετατόπισε. Του άλλαξε το όνομα. Δεν θα λέγεται πια Ιακώβ, «υποσκελιστής», ό,τι φυσικά ήταν, αλλά Ισραήλ, «ισχύς Θεού», επειδή ενίσχυσε μετά του Θεού και μετ' ανθρώπων θα είναι δυνατός» (Γεν. λβ' /28).

Να, πώς επιγραμματικά ο προφήτης θα περιγράψει την περιπέτεια της ζωής του: «Εν τη κοιλία επιτέρνισεν τον αδελφόν κι εν τη ανδρική ηλικία ενίσχυσε προς τον Θεόν. Ναι ενίσχυσε μετά αγγέλου και υπερίσχυσεν, έκλαυσεν, και εδεήθη αυτού. Εν Βαιθίλ εύρηκεν αυτόν και εκεί ελάλησε προς ημάς. Κύριος ο Θεός των δυνάμεων, ο Κύριος το μνημόσυνον αυτού. Δια τούτο συ επίστρεψον προς τον Θεόν σου. Φύλαττε έλεος και κρίσιν και έλπίζε επί τον Θεόν σου δια παντός» (Ωσηέ ιβ' /6).

Τελικά διάβηκε τον Φανουήλ (Πρόσωπον Θεού), τον τόπον όπου είδε τον Θεό πρόσωπο προς πρόσωπο και φυλάχτηκε η ζωή του. Επέκεινα απλωνόταν η επιθυμητή γη της επαγγελίας. Διάβηκε όμως κωλαίνοντας. Έστω και έτσι. Ο μυώνας στο μπρό που νεκρώθηκε, σύμβολο της προσωπικής του αυτοπεποίθησης, είχε συντριβεί. Πραγματικά, δεν μπορείς να μπεις στη γη της επαγγελίας και να την κατακτήσεις, αν εκεί στο Γολγοθά, στον πνευματικό Φανουήλ, όπου θα αντικρύσεις το πρόσωπο τού Θεού, δεν συντριβεί το εγώ σου και η πεποίθησή σου σ' αυτό.

Η αληθινή ευτυχία βρίσκεται στην τέλεια υπακοή στο αυθεντικό θέλημά Του. Οποσδήποτε επέκεινα του σταυρού του Γολγοθά. «Καθ' ο απέθανεν, απέθανεν άπαξ δια την αμαρτίαν, καθ' ο ζει, ζεί εις τον Θεόν» (Ρωμ. ς' /10).

ΘΑΝΟΣ ΚΑΡΜΠΙΟΝΗΣ

«Ο Δαβίδ, όμως, δυναμώθη

Ο Δαβίδ ήταν ο τελευταίος από τα 8 παιδιά του Ιεσσαί. Επειδή ήταν ο μικρότερος, έκανε τις πιο βαρετές και αφανείς δουλειές. Έβοσκε τα πρόβατα. Μια δουλειά που την έκαναν συνήθως οι δούλοι. Ποτέ δεν παραπονέθηκε. Αντίθετα έκανε τη δουλειά του με πιστότητα στον Θεό και στην οικογένειά του. Τις ατέλειωτες ώρες που είχε, τις χρησιμοποίησε μαθαίνοντας να παίζει κιθάρα και να γίνει ειδήμονας σε αυτό (Α΄ Σαμ. 16/16). Χειριζόταν καλά τη σφεντόνα του. Ταυτόχρονα μάθαινε να εμπιστεύεται τον Κύριό του και να ζει την κάθε του μέρα μαζί Του!

Ο πατέρας του και τα αδέρφια του τον περιφρόνουν. Όταν κάλεσε ο προφήτης Σαμουήλ τον Ιεσσαί μαζί με τα παιδιά του, κανένας δεν κάλεσε τον Δαβίδ.

«Και ο Ιεσσαί πέρασε μπροστά από τον Σαμουήλ επτά από τους γιους του. Και ο Σαμουήλ είπε στον Ιεσσαί: Ο Κύριος δεν έκλεξε αυτούς. Και ο Σαμουήλ είπε στον Ιεσσαί: Τελείωσαν τα παιδιά; Κι εκείνος είπε: Μένει ακόμα ο νεότερος· και δεσ, ποιμαίνει τα πρόβατα. Και ο Σαμουήλ είπε στον Ιεσσαί: Στείλε και φέρ' τον επειδή, δεν θα καθήσουμε στο τραπέζι, μέχρις ότου έρθει εδώ» (Α΄ Σαμ. 16/10-11)

Αργότερα όταν ο πατέρας του τον έστειλε να δει τι κάνουν τα αδέρφια του στον πόλεμο και να τους πάει τροφές, ο μεγαλύτερος αδελφός του, ο Ελιάβ θύμωσε:

«Και ο μεγαλύτερος αδελφός του, ο Ελιάβ, άκουσε, καθώς μιλούσε στους άνδρες· και ο θυμός του Ελιάβ άναψε εναντίον του Δαβίδ, και είπε: Γιατί κατέβηκες εδώ; Και σε ποιον άφησες εκείνα τα λίγα πρόβατα στην έρημο; Εγώ ξέρω την υπερηφάνειά σου, και την πονηρία της καρδιάς σου· σίγουρα, για να δεις τη μάχη κατέβηκες» (Α΄ Σαμ. 17/28).

Πάλι δεν παραπονέθηκε, δεν ανέβηκε αγανάκτηση στην καρδιά του, θυμός, πικρία, γιατί είχε Κύριο! Η πιστότητά του αυτή ανταμείφθηκε από τον Θεό που βλέπει στα κρυφά και ανταποδίδει στα φανερά.

Έχουμε μάθει να ζούμε διαρκώς μαζί με τον Κύριό μας; Εάν κάτι τέτοιο συνέβαινε στην πνευματική μας ζωή θα προέκυπταν δύο σημαντικά αποτελέσματα.

Το πρώτο: θα γέμιζε η καρδιά μας από ευφροσύνη: «Να χαίρεστε στον Κύριο πάντοτε- θα το πω ξανά: Να χαίρεστε», (Φιλ. 4/4), από πληρότητα: «...και μέσα σ' αυτόν είστε πλήρεις», (Κολ. 2/10), από αξία ανεκτίμητη: «Επειδή, εκείνον που δεν γνώρισε αμαρ-

τία, τον έκανε για χάρη μας αμαρτία, για να γίνουμε εμείς δικαιοσύνη τού Θεού διαμέσου αυτού», (Β΄ Κορ. 5/21), από δύναμη ατελείωτη: «Όλα τα μπορώ, διαμέσου τού Χριστού που με ενδυναμώνει» (Φιλ. 4/13), από ελπίδα ασάλευτη: «...και λουσμένοι το σώμα με καθαρό νερό, ας κρατάμε την ομολογία της ελπίδας ασάλευτη - επειδή, είναι πιστός αυτός που υποσχέθηκε» (Εβρ. 10/23), από θάρρος ανίκητο: «σύμφωνα με τη σταθερή προσδοκία και ελπίδα μου, ότι δεν θα ντροπιαστώ σε τίποτε, αλλά με κάθε παρησία, όπως πάντοτε, ο Χριστός και τώρα θα μεγαλυνηθεί στο σώμα μου, είτε διαμέσου ζωής είτε διαμέσου θανάτου» (Φιλ. 1/20).

Το δεύτερο: δεν θα μπορούσαμε να πάρουμε τα μάτια μας από πάνω Του και να τα στρέψουμε οπουδήποτε αλλού. Δεν θα μπορούσαμε να πούμε, να κάνουμε ή να σκεφτούμε κάτι που θα Τον λυπούσε, που δεν θα το ήθελε.

Πόσες ευλογίες, πόση δύναμη και χαρά, πόσες σοφές συμβουλές, πόσο πολύτιμο πνευματικό έργο πηγαινεί χαμένο επειδή δεν ζούμε μαζί Του. Σε ένα ομαδικό άθλημα, πρέπει όλοι οι αθλητές να συνεργάζονται για να πετύχουν τη νίκη.

Το ίδιο σε μια δουλειά. «Επειδή, είμαστε συνεργοί τού Θεού - εσείς είστε χωράφι τού Θεού, οικοδομή τού Θεού» (Α΄ Κορ. 3/9) Πόσες φορές δένουμε τα χέρια του Πατέρα μας με την ανυπακοή, την απιστία, την ανυπομονησία μας, την μη άψογη συνεργασία μεταξύ μας. «...με κάθε συνάφεια των μελών που συνεργούν», (Εφ. 4/16).

Όταν ο Σαούλ κυνηγούσε τον Δαβίδ, ο Θεός τον προφύλαξε τρεις φορές. Στη συνέχεια όμως: «ΚΑΙ ο Δαβίδ είπε μέσα στην καρδιά του: Σίγουρα μια ημέρα θα καθώ από το χέρι του Σαούλ· δεν υπάρχει καλύτερο για μένα, παρά, να διασωθώ γρήγορα στη γη των Φιλισטיαίων· τότε, ο Σαούλ, αφού απελπιστεί από μένα, θα παραιτηθεί από το να με ζητάει πλέον σε όλα τα όρια του Ισραήλ - έτσι, θα σωθώ από το χέρι του» (Α΄ Σαμ. 27/1) Ενώ έδειξε πίστη όλες τις προηγούμενες μέρες, αυτή τη φορά δεν δείχνει και καταφεύγει στη γη των εχθρών του. Ο φόβος τον κάνει να παίρνει λάθος αποφάσεις. Ο αγώνας της υπακοής και εμπιστοσύνης είναι καθημερινός. Είναι όπως η βιταμίνη C. Δεν μπορεί να αποθηκευτεί στον οργανισμό.

Χρειαζόμαστε διαρκώς να σουχάζουμε, να εμπι-

κε στον Κύριο τον Θεό του»

(Α' Σαμ. 30/6)

στευόμαστε, να οδηγούμαστε από Εκείνον. Έτσι ο Δαβίδ αναγκάζεται να πει ψέματα, να υποκρίνεται, και στο τέλος ο βασιλιάς των Φιλισταίων τον διατάζει να πολεμήσει μαζί τους εναντίον του λαού Ισραήλ. Ο Δαβίδ υπακούει αλλά μόλις τον βλέπουν οι στρατηγοί των Φιλισταίων, αντιδρούν και δεν δέχονται να πολεμήσει μαζί τους. Το προστατευτικό χέρι του Θεού για άλλη μια φορά τον καλύπτει, τον προφυλάσσει στη λάθος επιλογή του. Έτσι επιστρέφουν πίσω στην πόλη τους.

«1 Και όταν ο Δαβίδ και οι άνδρες του, την τρίτη ημέρα μπήκαν στη Σικλάγ, οι Αμαλκίτες είχαν κάνει εισβολή στο μεσημβρινό μέρος, και στη Σικλάγ, και είχαν χτυπήσει τη Σικλάγ, και την είχαν κατακάψει με φωτιά. 2 και είχαν αιχμαλωτίσει τις γυναίκες, που ήταν μέσα σ' αυτή, από μικρόν μέχρι μέγανον δεν θανάτωσαν κανέναν, αλλά τους πήραν, και πήγαν στον δρόμο τους. 3 Και ο Δαβίδ και οι άνδρες του ήρθαν στην πόλη, και να, ήταν πυρπολημένη - και οι γυναίκες τους, και οι γιοι τους, και οι θυγατέρες τους, αιχμαλωτισμένοι. 4 Τότε, ο Δαβίδ, και ο λαός που ήταν μαζί του, ύψωσε τη φωνή τους και έκλαψαν, μέχρις ότου δεν έμεινε μέσα τους δύναμη για να κλαίει. ... 6 Και ο Δαβίδ στενοχωρήθηκε υπερβολικά - επειδή, ο λαός έλεγε να τον πετροβολήσουν, για τον λόγο ότι η ψυχή ολόκληρου του λαού ήταν κατάπικρη, κάθε ένας για τους γιους του και για τις θυγατέρες του -» (Α' Σαμ. 30/1-4,6)

Την κρίσιμη αυτή ώρα, που όλα διαλύονται, που εκτός από το δικό σου πόνο, έχεις εναντίον σου και όλους τους άλλους, τι κάνεις; Ο Δαβίδ έκανε αυτό που έκανε από μικρός στη ζωή του: ο Δαβίδ, όμως, δυναμώθηκε στον Κύριο τον Θεό του. Είχε Κύριο. Κάποιοι που άξιζε όλη του την αγάπη, όλη του την υπακοή και την εμπιστοσύνη και αυτός ο Κύριος ήταν και Θεός του, δηλαδή μπορούσε να κάνει τα πάντα! Κύριος της ιστορίας, των λεπτομερειών, του κάθε γεγονότος στη ζωή μας.

Όταν έχουμε έναν τέτοιο Κύριο, και τα πάντα να έχουν διαλυθεί, μπορούμε να δυναμώσουμε σε Εκείνον! Και αφού δυνάμωσε, αμέσως Τον ρωτάει αν πρέπει να καταδιώξει τους ληστές. Μα προηγούνται 5-6 ημέρες. Κάποιος θα έλεγε: "Γρήγορα μη χασομεράς άλλο." Ο Δαβίδ γνωρίζει πως δεν έχει νόημα να τρέξει αν δεν ρωτήσει πρώτα τον Κύριό του. Και το αποτέλεσμα: «18 Και ο Δαβίδ ελευθέρωσε όσα άρπαξαν οι

Αμαλκίτες - ο Δαβίδ ελευθέρωσε και τις δύο γυναίκες του. 19 Και δεν τους έλειψε ούτε μικρό ούτε μεγάλο ούτε γιοι ούτε θυγατέρες ούτε λάφυρο ούτε τίποτε από όσα άρπαξαν απ' αυτούς - ο Δαβίδ ξανάπηρε τα πάντα» (Α' Σαμ. 30/18-19).

Γιάννης Πασπαλλής

TREES

*I think that I shall never see
A poem lovely as a tree.*

*A tree whose hungry mouth is pressed
Against the earth's sweet flowing breast;
A tree that looks at God all day
And lifts her leafy arms to pray;
A tree that may in summer wear
A nest of robins in her hair;
Upon whose bosom snow has lain;
Who intimately lives with rain.*

*Poems are made by fools like me,
But only God can make a tree.*

Joyce Kilmer

ΔΕΝΤΡΑ

*Νομίζω δεν θα βρω ποτέ
τόσο όμορφο ένα ποίημα σαν το δέντρο.*

*Το δέντρο που το πεινασμένο στόμα του ακουμπά
στο γλυκοστάλαχτο μαστό της γης,
το δέντρο που ολημερίς κοιτάει το Θεό
τα φυλλοφόρα μπράτσα του ψηλά σε προσευχή.
Το δέντρο που το καλοκαίρι στα μαθητιά
δες και φορεί μικροπουλιών φωλιές,
στον κόρφο του το χιόνι που αποσταίνει,
κι αδερφικά με τη βροχή συζεί.*

*Τα ποιήματα τα φτιάχνουν σαν κι εμένα οι αφρηείς,
μα μονάχα ο Θεός μπορεί να φτιάχνει δέντρα.*

Τζόις Κίλμερ

(Μετάφραση:

Γιούλικα Κωτσοβόλου-Masry)

Οι Άγιες Γραφές

ΕΝΑ ΘΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟ

Κάποτε που ρωτήθηκε ένας συνειδητός Χριστιανός πως αυτός βλέπει την Αγία Γραφή, απάντησε:

Η Αγία Γραφή, είναι για μένα το μοναδικό και προνομιακό βιβλίο μέσα στο οποίο αντηχεί η φωνή του Θεού, από την μία μέχρι την άλλη του άκρη. Πρόκειται για το πνευματικό σύμπαν μέσα στο οποίο περπατάει ο Θεός και μ' αυτό το βιβλίο μιλάει στον άνθρωπο. Με την προσευχή εγώ μιλάω στο Θεό. Αλλά με την Αγία Γραφή, ο Θεός μιλάει σε μένα. Η Αγία Γραφή είναι ο ιερός εκείνος χώρος εις τον οποίο ο Θεός, μου έχει ορίσει μια τακτική συνομιλία, κάθε φορά που θα επιθυμώ να ακούσω να μου μιλάει, όταν θέλω ν' ακούσω τα δικά Του τα λόγια.

Η Αγία Γραφή, ένα βιβλίο Ζωής.

Πολλές φορές ανοίγω την Αγία Γραφή μου με μια καρδιά ξερή, θλιμμένη, εξασθενημένη. Κι αφού μελετήσω, μέσα απ' αυτήν βρίσκω τον εαυτό μου γεμάτο Ζωή, πλημμυρισμένο Χαρά, γεμάτο Δύναμη. Βρίσκω λοιπόν την Αγία Γραφή «Βιβλίο Ζωής». Πώς συμβαίνει αυτό; Αυτό γίνεται γιατί πιο πάνω από τη Γραφή, υπάρχει ο Ζωντανός και Δοξασιμένος Χριστός ο οποίος έχει ανακηρύξει την Αγία Γραφή, επίσημο όργανό Του. Όπως το ηλεκτρικό σύρμα φέρνει σε επικοινωνία με την ηλεκτρική πηγή, έτσι ακριβώς και η Αγία Γραφή μας φέρνει σε επικοινωνία με τον επουράνιο Χριστό κι απ' Αυτόν παίρνουμε τη Ζωή.

Η Αγία Γραφή, ένα βιβλίο Φωτός.

Ακόμα βρίσκω ότι η Αγία Γραφή είναι «Βιβλίο Φωτός». Τα όσα ο Θεός λέει μέσα σ' αυτή δεν αναφέρονται βέβαια σε πράγματα δίχως σημασία, σε πράγματα μικρά, αλλά φανερώνει τα μυστήρια του σχεδίου Του για τον άνθρωπο. Μέσα στη Γραφή, μαθαίνω αλήθειες τις οποίες καμιά επιστήμη δεν είναι σε θέση να με διδάξει. Ο φυσικός κόσμος τον οποίο μελετάει η Επιστήμη, δεν φανερώνει τίποτα από το Σχέδιο της Απολύτρωσης και της Αιώνιας ζωής, που ειδικά φανερώνει και αποκαλύπτει ο Θεός, στη Γραφή. Η Αγία Γραφή με διδάσκει απλά, μεθοδικά και με αγάπη, τα μυστήρια της Δημιουργίας. Με μαθαίνει για την Πτώση, και την Απολύτρωσή μου δια μέσου του Ιησού Χριστού. Μέσα στις σελίδες της Αγίας Γραφής μαθαίνω το σκοπό της ζωής μου. Μου ερμηνεύει και με πείθει γιατί ο άνθρωπος είναι πνευματικά νεκρός. Και μου αποκαλύπτει το μυστήριο του θανάτου.

Η Γραφή, σαν ένα Θείο τηλεσκόπιο, ανοίγει μπροστά μου τους ορίζοντες του παρελθόντος, αλλά και του μέλλοντος. Κι ακόμα, μου φωτίζει την αρχή της Δημιουργίας και το τέλος

του Σύμπαντος.

Η Αγία Γραφή, ένα παιδαγωγικό Βιβλίο για την ψυχή.

Η Αγία Γραφή είναι για μένα ακόμα το κατ' εξοχήν παιδαγωγικό βιβλίο για την ψυχή μου. Δεν υπάρχει αρετή που ο ήρώας της και ο ενορακωτής της να μη βρίσκεται μέσα σ' αυτήν. Και δεν υπάρχει κακία που επίσης να μη παρουσιάζεται με την απαισία και απωθητική μορφή της, μέσα σ' αυτήν. Παρακολουθώντας, καθώς μελετώ, όλες τούτες τις ιστορίες, διδάσκομαι να αποφεύγω το κακό, μαθαίνοντας τις συνέπειες που φέρνει το κακό. Αλλά και διδάσκομαι να ακολουθώ και να κάνω το καλό, καθώς βλέπω τις ευλογίες που φέρνει μαζί του το καλό γι' αυτόν που το κάνει. Πραγματικά, ευγνωμονώ βαθιά τον Θεό, γιατί γέμισε την Γραφή με τόσες και τέτοιες ζωντανές, αληθινές, πραγματικές ιστορίες, που σκοπό έχουν να με διδάξουν, να μ' ελέγξουν, να με επανορθώσουν, να με εκπαιδεύσουν μια εκπαίδευση που γίνεται με «δικαιοσύνη» (Β' Τιμ. 3/16).

Η Αγία Γραφή, ένα βιβλίο που φανερώνει τον Χριστό.

Μέσα στην Αγία Γραφή και από την πρώτη μέχρι την τελευταία της σελίδα, συναντώ τον Ιησού Χριστό. Συναντώ το Γιο του Θεού, το Σωτήρα μου. Η Γραφή είναι γεμάτη, κυριολεκτικά, από Χριστό. Όλα όσα γράφονται σ' αυτήν, έχουν σχέση και αποβλέπουν αποκλειστικά στον Χριστό. Και εις την Παλαιά μεν Διαθήκη, κατά τρόπο προφητικό και συμβολικό, εις την Καινή δε Διαθήκη, πραγματικά και ιστορικά.

Στα Ευαγγέλια ο Χριστός φανερώνεται γεμάτος Χάρη και συμπάθεια, για να σώσει τον χαμένο. Με προσκαλεί να Τον ακολουθήσω για να μάθω απ' Αυτόν με ποιο τρόπο ο άνθρωπος πρέπει να ζει. Με προσκαλεί σα μάρτυρα του θανάτου Του με τον οποίο με καθαρίζει από τις αμαρτίες μου. Και τέλος, με την Ανάστασή Του και την Ανάληψή Του με σηκώνει μαζί Του στους Ουρανό, για να με καθίσει στο Θρόνο.

Έτσι, η Αγία Γραφή γίνεται για μένα σκάλα, η οποία με ανεβάζει και με ανυψώνει από τη Γη στον Ουρανό.

Τι βιβλίο η Αγία Γραφή! Ναι, δια μέσου αυτής παίρνουμε ζωή. Φωτιζόμαστε. Μαθαίνουμε. Από την αρχή μέχρι το τέλος, συναντάμε σ' αυτήν τον Χριστό.

Δόξα και αιώνια ευχαριστία στον Θεό, που μας χάρισε την Αγία Γραφή.

Δρ. Κ. Μεταλλνός
(Κατάταξη ύλης μεταγλώττιση,
παρουσίαση: Σ.Ι.Π.)

Θρησκευ

Στα χρόνια του Μεσαίωνα, η ανάγκη να «συμβιβαστεί» η φιλοσοφική σκέψη με τη θρησκευτική πίστη είναι έκδηλη και σε αυτή προσανατολίζονται οι στοχαστές του. Όμως αυτός ο συμβιβασμός συνιστά στοιχείο μείξης σε αντίθεση με τη χριστιανική απολογητική, που αποφεύγει αυτή τη σύμμιξη και στοχεύει στο να οδηγήσει τη σκέψη από τα αδιέξοδα της φιλοσοφικής και επιστημονικής γνώσης στην εξάρτηση από τη γνώση του προσώπου του Θεού, όπως Αυτός αποκαλύπτεται στο Βιβλικό Λόγο.

Η σύμμιξη αντίθετα παρουσιάζεται με τη μορφή πνευματικής ζύμωσης μέσα στην οποία συγχέονται ετερόκλητα στοιχεία όπως το ενδοκοσμικό με το εξωκοσμικό, ο χώρος με το άπειρο και ο χρόνος με την αιωνιότητα, προσφέροντας έτσι τη λειτουργική υποδομή ανάπτυξης της φιλοσοφίας του πανθεισμού. Η Πανθειστική φιλοσοφική αντίληψη έχει την τάση να ελαχιστοποιεί τη σημασία του προσωπικού Θεού και κινείται διαχρονικά από τους θρησκευτικούς και φιλοσοφικούς κύκλους της αρχαιότητας (Αίγυπτος, Βαβυλώνα, Ελλάδα κ.λπ.) μέχρι τη μεσαιωνική θρησκευτικότητα και τους φιλόσοφους της Αναγέννησης, για να επανέλθει στις μέρες μας καλυμμένη με επιστημονικό μανδύα.

Επακολούθημα των πανθειστικών αναμειξεων, με την έκδηλη τάση συσχετισμού ανθρώπου και Θεού, έξω από τη Βιβλική οριοθέτηση, μπορεί να θεωρηθεί και η «διά των έργων» σωτηρία.

Η μεσαιωνική προσπάθεια να ερμηνεύει η ανθρώπινη φιλοσοφία τη Γραφή είναι εκείνη που εξαιρεί ιδιαίτερα την Αριστοτελική σκέψη προκειμένου να επικυρώσει την πίστη, αναδύοντας το φαινόμενο του σχολαστικισμού. Όμως ο χριστιανικός στοχασμός μπορεί να αποδεχθεί την φιλοσοφία και την επιστήμη σαν επιμέρους οδηγούς προς την αναγκαιότητα της πίστης. Ο δρόμος της λογικής δεν αρκεί για την γνωριμία με τον Θεό αλλά και ούτε οι τυχόν διαισθήσεις μπορούν να μας πείσουν ουσιαστικά για την ύπαρξή Του.

Μόνο η βουλητική πίστη στο πρό-

τική Πίστη και Καθοδήγηση

σωπο του Ιησού της Καινής Διαθήκης μπορεί να αποτελέσει την βάση ανάπτυξης του χριστιανικού στοχασμού, την αφετηρία δηλαδή προς την οποία μπορεί να κατατείνει η ανθρώπινη φιλοσοφία και η επιστημονική γνώση. Μπορούμε έτσι να πούμε ότι το λογικό και η φύση κατευθύνονται προς το Θείο, σε αναλογία με την ιστορία και τη Δημιουργία.

Στα χρόνια της Αναγέννησης διαφαίνεται η πρόθεση να ενωθεί ο μυστικισμός με τη λογική και να θεμελιωθεί μια θρησκευτική ενότητα που θυμίζει νεοπλατωνική επανάκαμψη. Ταυτόχρονα η Αριστοτελική φιλοσοφία και ο μεσαιωνικός θρησκευτικός δογματισμός υποχωρούν μπροστά σε νέες θέσεις, με την έξαρση του εμπειρισμού και του ορθολογισμού των νεότερων χρόνων, που αναπτύσσονται παράλληλα με τον πανθεισμό. Ο φιλόσοφος Τζιορντάνο Μπρούνο με τη θεωρία του περί «απείρου Σύμπαντος» είναι ο νεότερος Πανθειστής, στη σκέψη του οποίου Σύμπαν και Θεός συγχέονται, αφού και στα δύο αποδίδεται η ιδιότητα του Απείρου.

Στις αρχές του 17ου αιώνα μορφές σαν τον εμπειριστή Φραγκίσκο Βάκωνα, τον Καρτέσιο, τον Γαλιλαίο κ.λπ. θέλουν να εξοβελίσουν κάθε ίχνος του παραδοσιακού σχολαστικισμού.

Ο Βάκωνας είναι ο φιλόσοφος της εξωτερικής εμπειρίας και ο πρόδρομος του επιστημονικού θετικισμού, ενώ ο Καρτέσιος βρίσκει μέσα του τη μαθηματική διάνοια και τη νοητική βεβαιότητα πάνω στην οποία θα οικοδομήσει τη νεότερη επιστημονική λογική. Ο «Λόγος» του είναι σαν το πρώτο φιλοσοφικό κείμενο που συνδυάζει τη δίψα για γνώση με τη δίψα για κοινωνική δράση και ωφελιμότητα, προδιαγράφοντας την επιστήμη των νεότερων χρόνων. Αποδεχόμενος το έμφυτο των μαθηματικών ιδεών, γίνεται ο πρόδρομος των κατηγοριών του Κάντ.

Η Κριτική φιλοσοφία του Εμμ. Κάντ είναι εκείνη, που, στη συνέχεια, κατακυρώνει στην επιστήμη το χώρο των φαινομένων, και η Νευτώνεια Φυσική θα ολοκληρώσει την αντίληψη του αντικειμενικού κόσμου, που υπάρχει απόλυτος έξω από τον άνθρωπο, στις κατηγορίες ή μορφές του χώρου και του χρόνου.

Αυτός ο εξαντικειμενισμός είχε σαν αποτέλεσμα την ελαχιστοποίηση της προσωπικότητας που ερευνά την αλήθεια, αφού η αλήθεια θεωρείται απρόσωπη και λογικά εξαντικειμενισμένη, χωρίς να συνδέεται με τον παρατηρητή άνθρωπο.

Ο 20ος όμως αιώνας με τη σχετικοποίηση του χωροχρόνου και την απροσδιοριστία του κβαντικού υποατομικού μικρόκοσμου, επανέφερε τη σημασία του παρατηρητή ανθρώπου, που τώρα αναγκαία συναρτάται με την «αλήθεια», που παύει να έχει το στοιχείο του απόλυτου εξαντικειμενισμού. Στη νέα αυτή αντίληψη το αντικείμενο και το υποκείμενο παύουν να είναι αυστηρά διαχωρισμένα.

Η παλιά απόλυτη αντικειμενοποίηση, που θεωρούσε την ύπαρξη τελείως ανεξάρτητη από τον άνθρωπο, με τη σύγχρονη φυσική επιστήμη τόσο στο μακρόκοσμο (σχετικότητα), όσο και στο μικρόκοσμο (απροσδιοριστία), παραχωρεί βαθμιαία τη θέση της σε μια σύγχρονη μορφή περσοναλισμού. Αυτό έχει σαν συνέπεια να διαφαίνεται η παλιά αντίληψη για την προσωπικότητα που διεκδικεί το δικαίωμα επίδρασής της πάνω στα εξωτερικά φαινόμενα. Σε αυτό το πλαίσιο κινείται η σύγχρονη Ολιστική φιλοσοφία, η οποία όμως συγχέει το προσωπικό Θεό με την απρόσωπη Φύση, παρά τη διαφαινόμενη λογική λειτουργικότητά της. Η απρόσωπη φύση συναρτάται με τον άνθρωπο σε ένα σύγχρονο Πανθειστικό σύμπλεγμα και παραγνωρίζεται η πιθανότητα ύπαρξης υπερβατικού Προσώπου, θεϊκού. Ο υπερβατικός προσωπικός Θεός αντικαθίσταται από ενδοκόσμιες προσωπικότητες που μπορούν να συλλειτουργούν με τη φύση και να την επηρεάζουν.

Τα πρόσωπα αυτά (παλιά οι ιερείς, βασιλείς και μάγοι, σήμερα έχουν προστεθεί και οι διάφοροι τεχνοκράτες) εξυπηρετούν μια βαθύτερη ψυχολογική ανάγκη του ανθρώπου, την ανάγκη να εξαρτάται από συγκεκριμένες μορφές εξουσίας. Έτσι οι παλαιότεροι «λειτουργικοί αξιωματούχοι» εθεωρούντο φωτισμένοι από θεϊκό φως και ενδεδειγμένοι να ποδηγετούν ανθρώπους. Γι' αυτό από τους ιερείς του Ινδουισμού, τον Βούδα, τον Λάο-

Τσε, τον Κομφούκιο, τον Ζαρατούστρα κ.λπ. μέχρι τους Ίωνες φιλοσόφους, τους σοφιστές, πλατωνικούς κ.λπ., σε όλους εξαίρεται η προσωπικότητα του φορέα της αλήθειας, του δασκάλου που ασκεί την εξουσία πάνω σε ψυχές.

Είναι αξιοσημείωτο ότι τον 6ο αιώνα π.Χ., όταν αρχίζει η άνοδος των Εθνικών φιλοσόφων, το φαινόμενο του Εβραϊκού προφητισμού αρχίζει να κάμπεται σε σημείο ώστε κατά τον 4ο π.Χ. αιώνα, όταν η Εθνική φιλοσοφία έχει κορυφωθεί, η προφητεία σταματάει μέχρις εξαφάνισης στον Ισραήλ.

Παύει να ακούγεται η προφητική καθοδήγηση, που μοναδικά αναφέρεται στο Υπερβατικό θείο Πρόσωπο, και παγκόσμια υπερισχύουν οι φιλοσοφικές απόψεις περί του θείου προσώπου. Ανάλογα και στις ημέρες μας η υπόθεση περί προσωπικού Θεού, και μάλιστα στην αποκάλυψή Του ως πρόσωπο του Ιησού της Καινής Διαθήκης, βάλλεται πανταχόθεν, ενώ η σύγχρονη «επιστημονική» μαγεία αλλοτριώνει την ανθρώπινη σκέψη. Το κενό αυτό της αλλοτρίωσης τείνουν να συμπληρώσουν οι μορφές της φιλοσοφίας του υπαρξισμού, ιδιαίτερα ο χριστιανικός υπαρξισμός συνιστά μια έντονη διαμαρτυρία απέναντι στην σύγχρονη φιλοσοφία που μαζικοποιεί τις σκέψεις στα πλαίσια της τεχνολογικής μαγείας. Θέλει να γίνει αρωγός στον άνθρωπο που απελπισμένα προσπαθεί να προσεγγίσει το μυστήριο του «Είναι», δείχνοντάς του το πρόσωπο του Ιησού σαν την κατεξοχήν έκφραση ελευθερίας και απολύτρωσης.

Η αλήθεια του χριστιανικού υπαρξισμού δεν προσφέρεται τόσο μέσω συλλογικών αποδείξεων, όσο μέσω της προσέγγισης στο θάνατο του Ιησού. Είναι Αλήθεια κατακτημένη με Άγιο αίμα που αποτελεί το βαρύ αντίτιμο της διαχρονικής της επιβολής. Είναι αλήθεια καιρία αποκαλυπτική και όχι συλλογιστική. Και είναι η μόνη που στις οριακές καταστάσεις του φόβου, κατάθλιψης, απελπισίας, θανάτου έχει δοκιμαστεί με επιτυχία, γιατί βασίζεται στο απαράμιλλο μεγαλείο και τη θυσία του θείου φορέα της.

ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 1943

— Απ' το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ —

«Όταν κάποιος έρχεται στη σοφίτα απ' τον έξω κόσμο με τη φρεσκάδα του αέρα στα ρούχα του και τα ίχνη του κρύου στο πρόσωπό του, θέλω να κρυφτώ κάτω απ' τις κουβέρτες για να σταματήσω να σκέπτομαι:

«Πότε θ' αναπνεύσουμε κι εμείς λίγο καθαρό αέρα;».

Κι επειδή δεν μπορώ να κρυφτώ κάτω απ' τις κουβέρτες, αλλά αντίθετα πρέπει να φαίνομαι γενναία, οι σκέψεις έρχονται και ξανάρχονται αναρίθμητες φορές. Πίστεψε με, αν έμενες ενάμιση χρόνο κλεισμένη σε τέσσερις τοίχους, θα 'νοιώθες το ποτήρι να ξεχειλίζει μερικές φορές... θέλω να κάνω ποδήλατο, να σφυρίξω, ν' ατενίσω τον κόσμο... να τι επιθυμώ, κι όμως δεν πρέπει να το δείξω, γιατί σκέφτομαι πως αν και οι οκτώ αρχίσουμε να παραπονιόμαστε, τι θα γίνει;».

Η οικογένεια Φρανκ μαζί με την οικογένεια Βαν Ντάαν και τον οδοντογιάτρο Ντύσσελ έζησαν διόμιση χρόνια σε μια σοφίτα - κρησφύγετο, στο Άμστερνταμ, προσπαθώντας ν' αποφύγουν τη σύλληψη απ' τις Γερμανικές αρχές κατοχής, «Το έγκλημά τους»: ήταν Εβραίοι. Λίγο πριν κερδίσουν την ελευθερία τους, άγνωστος τούς κατέδωσε. Συνελήφθησαν. Σύνολο οκτώ ψυχές. Όλοι πέθαναν απ' τις κακουχίες εκτός απ' τον πατέρα, Όπτο Φράνκ. Ο γιός Βαν Ντάαν εξαφανίστηκε. Κανένας δεν έμαθε ποτέ τι απέγινε,

Η Άννα Φρανκ περιορισμένη σε τέσσερις τοίχους μέχρι το θάνατό της έμεινε μια αδούλωτη ψυχή.

Μελετούσε, διάβαζε, ωρίμαζε ασυνήθιστα για την ηλικία της. Αρνιόταν - γι' αυτό πολεμούσε και αντιστεκόταν - τη μιζέρια και δυστυχία της σοφίτας. Δεκατριών ετών ξεκινάει τις ημερολογιακές της σημειώσεις: αυτές περιέχουν έντονους προβληματισμούς για την ύπαρξη του Θεού, συνειδησιακές κρίσεις πάνω στο θέμα αυτό, ακόμα και απλοϊκές προσευχές στο Θεό για να τους βρει όλους η απελευθέρωση ζωντανούς.

Ψηλαφητά ίσως ακουμπάει τη Σωτηρία που προσφέρει ο Χριστός, δεν φαίνεται όμως να την αποδέχεται. Τον Μάρτιο του 1945 η Άννα πεθαίνει από τύφο, δεν προλαβαίνει να ζησει την ελευθερία που ποθούσε, «να αναπνεύσει λίγο καθαρό αέρα», όπως έγραφε την παραμονή των Χριστουγέννων του '43. Στις λίγες αυτές αράδες εκείνης της ημέρας, η έφηβη ψυχή σε μια ατμόσφαιρα γλυκιάς προσδοκίας αγκαλιάζει το υπέρτατο αγαθό της ελευθερίας που 'χει στερηθεί.

Σήμερα Δεκέμβριος 2018, καθώς άλλη μια φορά πλησιάζουμε Χριστούγεννα και νέο χρόνο, η ανθρωπότητα ολόκληρη παραδέρνει απεγνωσμένα μέσα σε μια πολύπλευρη κρίση αξιών.

Διεθνείς οργανισμοί, διακρατικές συμφωνίες και συν-

θήκες στέκονται ακοίμητοι φρουροί του αγαθού της ελευθερίας. Σχεδόν απίστευτο, όμως, παρόλα αυτά, τραγικά αληθινό, ο άνθρωπος συνεχίζει δυστυχής, κυρτωμένος απ' τα πάθη του, φορτωμένος τα ανεκπλήρωτα οράματα και ιδεώδη του» συνεχίζει ταλαίπωρος οδοιπόρος «...σκοντάφτοντας στη σκαμμένη γη», «...περιμένοντας τον κεραυνό που θα φέρει το χαρούμενο μήνυμα της βροχής απ' τον ουρανό», καθώς γράφει ένας μεγάλος της ποίησης, ο Thomas Eliot.

Όμως μέσα σ' αυτό το σκηνικό της παγκόσμιας αμηχανίας και απόγνωσης αναδύεται πανοραμικά και επίκαιρα η ελευθερία που προσφέρει ο Ιησούς Χριστός.

Ελευθερία όχι αμφίβολη, τρωτή και αβέβαιη, αλλά ελευθερία βέβαιου χαρακτήρα και σταθερών αποτελεσμάτων. Ελευθερία κερδισμένη και κατακτημένη απ' το Χριστό με τη θυσία Του στο Σταυρό και την ανάστασή Του. Ελευθερία που χαρίζεται σε κάθε ψυχή που αναγνωρίζει την αμαρτωλότητά της και καταθέτει την αποτυχία και δυστυχία της στα χέρια του Κυρίου Ιησού.

Ελευθερία στην οποία δεν υπάρχει κατάκριση εξαιτίας της ενοχής, «Δεν είναι τώρα λοιπόν ουδεμία κατάκρισις εις τους εν Χριστώ Ιησού, τους μη περιπατούντας κατά την σάρκα αλλά κατά το Πνεύμα. Διότι ο νόμος του Πνεύματος της ζωής εν Χριστώ Ιησού με ηλευθέρωσεν από του νόμου της αμαρτίας και του θανάτου» διακηρύττει ο απόστολος Παύλος στην επιστολή προς Ρωμαίους (η'/1-2).

Ελευθερία, τέλος, την οποία καλούμαστε να ζήσουμε και να αντιμετωπίσουμε με βαθιά προσοχή και πνευματική υπευθυνότητα. «Διότι σεις αδελφοί, προσεκλήθητε εις ελευθερίαν» μόνον μη μεταχειρίζεσθε την ελευθερίαν εις αφορμίν της σαρκός, αλλά δια της αγάπης δουλεύετε αλλήλους» (Γαλ. ε'/13).

Ο Κύριος ως μας το χαρίσει πλούσια.

Ι. Γρίζος

ΚΟΡΑΝΙΟ ΚΑΙ ΒΙΒΛΟΣ

Οι μεγαλύτερες θρησκείες
σε σύγκριση

Dr. Thomas Schirmacher

Σε 2 ώρες
μόνον
ΠΛΗΡΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Δύο Βιβλία που συνταράζουν τον κόσμο: Το Κοράνιο και η Βίβλος. Τρία δισεκατομμύρια και πλέον άνθρωποι αναφέρονται σ' αυτά τα δύο Βιβλία, το μισό σχεδόν του παγκόσμιου πληθυσμού.

Μπορούμε να μάθουμε τι λένε και σε τι διαφέρουν;

Καλέσαμε έναν ειδικό για το θέμα, συγγραφέα πολλών σχετικών βιβλίων, τον Dr. Thomas Schirmacher, να μας ενημερώσει με λίγα λόγια σε τούτο το ειδικό και ξεχωριστό βιβλίο.

Και μια που στην πατρίδα μας, με την τελευταία κρίση, έφτασαν δίπλα μας πρόσφυγες και μετανάστες, κυρίως Μουσουλμάνοι, τούτο το βιβλίο μπορεί να αποβεί χρήσιμο εργαλείο στα χέρια μας, και όχι μονάχα για τη δική μας ενημέρωση, αλλά και για να φέρουμε το μήνυμα της σωτηρίας του Ιησού Χριστού προς όλους αυτούς, αφού προηγούμενα ενημερωθούμε κι εμείς σωστά από το περιεχόμενό του.

Και καθώς δεν ήταν πολύ εύκολο να πάμε εμείς στις δικές τους πατρίδες, ώστε να τους πούμε τα χαρμόσυνα νέα του Θεού για τη σωτηρία τους, ήρθαν εκείνοι σε μας - ως αξιοποιήσουμε αυτή την πολύτιμη ευκαιρία.

ΝΕΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

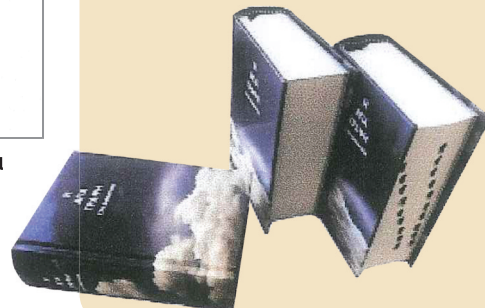
Για πρώτη φορά στην Ελλάδα

Για να την έχουμε πάντοτε μαζί μας,
στην τσέπη ή στην τσάντα
και να τη διαβάζουμε.

Η ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ

σε σχήμα τσέπης, 13,5 x 9 cm
 Μόλις κυκλοφόρησε ολόκληρη
 1.800 σελίδες με παραπομπές
 και πολλά άλλα βοηθήματα,
 όπως 4 ολοσέλιδους έγχρωμους χάρτες,
 Παλαιάς και Καινής Διαθήκης,
 36 έγχρωμες σελίδες και άλλα πολύτιμα
 στοιχεία μελέτης.

Δρ Σπύρος Φίλος

Η ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

ΥΠΗΡΞΑΝ Ή ΥΠΑΡΧΟΥΝ
ΔΙΑΔΟΧΟΙ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ;

Μεγάλο σχήμα 17,5 x 25 εκατοστά
 σελίδες 4, η τιμή του: 9 €
 Στη σειρά των βιβλίων,
 με αριθμό καταλόγου:
 401, 402, 403, 404, 411, 412, 413

Δρ Σπύρος Φίλος

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΚΑΙ Η ΑΦΕΣΗ ΤΩΝ ΑΜΑΡΤΙΩΝ

Μεγάλο σχήμα 17,5 x 25 εκατοστά
 σελίδες 108, η τιμή του: 11 €
 Στη σειρά των βιβλίων,
 με αριθμό
 401, 402, 403 και 404

Έρχου Κύριε...

«Αμήν» (Αποκ. 22/21)

Πάρε μια βάρκα με κουπί
μ' ένα πανάκι άσπρο
και ξαναγύρισε στη γη
της προσδοκίας μας Άστρο.

Ονειρεμένο, γαλανό
του ουρανού ένα νέφι .
ηλιόχρωμο - γαλατερό
ολιόχρυσο συντέφι
και κάμε το άτι Σου γοργό
του γυρισμού Σου αγέρι
αυγούλας φίλημα γλυκό,
Χριστέ μας, να Σε φέρει.
Κάποιο τ' Απρίλη πρωϊνό,
ξημέρωμα του Μάη,
στερνό της ζήσης δειληνό,
κακόνειρο και πάει.

Να κατεβούμε
στους γιαλούς,
πανηγυριές στους λόφους,
να κόψουμε λεμοναρθούς,
βρωτούς, μυρτιές
και κόρφους.

Σ.Ι.Π.